

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

»Głos Ludu«
na bal
| s. 5-7

To były magiczne
grand derby
| s. 9

Teatr Cieszyński
w styczniu
| s. 11

Stawiamy na polskość

WYDARZENIE: Marian Siedlaczek, prezes Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego, wygrał konkurs na logo Spisu Powszechnego 2011, ogłoszony przez redakcję „Głosu Ludu”. Zdecydowało tak pięcioosobowe jury pod przewodnictwem Dariny Krygiel. Zwycięskie logo prezentujemy poniżej, niniejszym rozpoczynamy także naszą kampanię „Postaw na polskość”.

Konkurs ogłosiliśmy na początku grudnia 2010 roku. Ostatecznie, z czego jesteśmy bardzo zadowoleni, do redakcji wpłynęło dziesięć prac (11. została dostarczona dzień po terminie, dlatego zgodnie z regulaminem nie mogliśmy jej brać pod uwagę). O zróżnicowanym poziomie, stylistyczce, sądząc po charakterze prac (nie znamy ich autorów, tworzyliśmy koperty jedynie z godłem osoby wskazanej przez jurorów), swoich sił spróbowała zarówno starsza, jak i młodsza generacja Zaolzianków. Józefowi Szymeczkowi, prezesowi Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, jednemu z jurorów, bardzo spodobał się pomysł zorganizowania konkursu na logo Spisu Powszechnego.

– Cieszę się, że wydawana przez Kongres gazeta nie czeka biernie, aż coś wydarzy się w temacie Spisu Powszechnego, ale sama kreuje wydarzenia. Zgodnie z zapowiedziami logo będzie towarzyszyć artykułom poświęconym tematyce spisu. Ale nie tylko. Otrzymałem już z redakcji zwycięską pracę, którą wysłałam do wszystkich zaolziańskich organizacji, zainteresowanych osób. Zgodnie z tym, co mówił Tomasz Wolff, redaktor naczelny gazety, mam nadzieję, że logo będzie funkcjonowało w powszechniej świadomości – powiedział Józef Szymeczek. Nadesłane prace oceniało pięcioosobowe jury w składzie: Darina Krygiel (przewodnicząca), Bronisław Firla, Bronisław Liberda, Władysław Owczarzy oraz Józef Szymeczek. Nasz redakcyjny grafik zwrócił uwagę na to, że inaczej powinno wy-

Zwycięskie logo autorstwa Mariana Siedlaczka.

glądać logo do gazety, a inaczej logo, które znajdziesz się w powszechnym użytku.

– Redakcja postawiła warunek, że w logo mają pojawić się elementy „Postaw na polskość” oraz „Spis Powszechny 2011”. To nieco utrudniało pracę. Autorowi zwycięskiego logo udało się połączyć uniwersalny charakter z koniecznością umieszczenia wspomnianych zwrotów. Można go używać zarówno w gazecie, jak i w innym kontekście – ocenił Władysław Owczarzy. Przyznał także, że bardzo podobała mu się praca z drzewem w roli

Stempel to stanowczość

Trzy pytania do Mariana Siedlaczka

Jak przyjął pan werdykt jury?

Z całkowitym spokoju, ale też z wielką satysfakcją. Byłoby jeszcze fajniej, gdyby cała akcja „Postaw na polskość” przyniosła obfitą plon.

Skąd pomysł na logo?

Zastanawiałem się, jak to ugryźć: z jednej strony mocny apel emocjonalny, który wymaga oszczędności środków graficznych, z drugiej – konieczność umieszczenia w przestrzeni logotypu dosyć długiego tekstu, a właściwie dwóch. Na tym głównie polegała nietypowość zadania. Na początku rozważałem obsadzenie w roli głównego motywu jakiegoś prostego symbolu narodowego, wkrótce jednak porzuciłem ten pomysł. Zraza przed oczami stanęła mi pieczętka i nie chciała mnie opuścić. Stempel to stanowczość, nieodwoalność, jednoznaczność, patent urzędowy. Podążając tym śladem, reszta zrobiła się już sama. Wkomponowanie w całość polskich barw narodowych było już tylko logicznym dopełnieniem.

Posiedzenie komisji konkursowej.

REKLAMA

Klub Jeździecki BYSTRZYCA
VITALITY Śląsko, s.r.o.

organizuje

NABÓR DZIECI
w wieku 8 – 18 lat

BLIŻSZE INFORMACJE
+420 737 159 111
Czekaj na Ciebie zespół Vitality... **WIĘCEJ**
znajdziesz na www.VITALITYSLEZSKO.cz

ZDARZYŁO SIĘ

NIE BĘDZIE JUŻ

»STROF DLA CIEBIE«

W wieku 60 lat zmarł wczoraj w Warszawie Krzysztof Kolberger, jeden z najwybitniejszych polskich aktorów współczesnego kina i teatru. Aktor od wielu lat zmagał się z chorobą nowotworową.

Fot. ARC

Na deskach Teatru Narodowego w Warszawie zagrał szereg ról romantycznych, między innymi w „Dziadach”, „Wacława dziejach” i „Weselu”. W teatralnym dorobku Krzysztofa Kolbergera na uwagę zasługują również role w sztukach „Niech no tylko zakwitną jablonie” i „Apetyt na czereśnie” Agnieszki Osieckiej, a także „Dzieci mniejszego Boga” i „Cierń proroczy” według Czesława Miłosza.

Aktor znany był także z wielu filmowych ról. Zagrał między innymi w „Kontrakcie” Krzysztofa Zanussiego, „Na straży stac będą Kazimierza Kutza i „Ostatnim promie” Waldemara Krystka. Kolberger stworzył też wspaniałą kreację podczas koncertu poświęconego pamięci Jana Pawła II pod tytułem „Wielka Pani”, recytując młodzieńcze wiersze Karola Wojtyły. Odczytał również testament Jana Pawła II w czasie żałoby po śmierci papieża w kwietniu 2005 roku. Uznał to za jedno z najważniejszych zadań aktorskich w swojej karierze. Brał udział w polskim dubbingu do filmu „Jan Paweł II”, użyczając swojego głosu postaci tytułowej, granej przez Johna Voighta.

(kor)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 3 do 7 °C
noc: 0 do 4 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 3 do 7 °C
noc: 0 do 4 °C
wiatr: 2-6 m/s

1 1 0 0 3

KRÓTKO**CZAS DO LUTEGO**

BYSTRZYCA (kor) – Do 2 lutego organizacje społeczne działające w gminie, które zamierają się w tym roku ubiegać o dotację na działalność kulturalną i sportową mogą składać zgłoszenia. Potrzebne formularze można odebrać w Urzędzie Gminy (2. piętro, biura nr 28 lub 29), można je też znaleźć na stronie internetowej wioski (www.bystrice.cz). **

POSZUKUJĄ FACHOWCA OD ROLNICTWA

JABŁONKÓW (kor) – Urząd Miejski poszukuje nowego referenta Wydziału Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Jak się dowiedzieliśmy, w konkursie na to stanowisko mogą wziąć udział absolwenci średnich lub zawodowych szkół rolniczych, którzy wykażą się znajomością ustaw dotyczących gospodarki odpadami i rolnictwa. Zgłoszenia do konkursu należy składać w ratuszu do 12 stycznia.

WŁAMANO SIE DO SKLEPU

GRÓDEK (kor) – Nocą z czwartku na piątek doszło do włamania do sklepu Koruna, mieszczącego się w budynku Urzędu Gminy. Włamywacze rozbili jedno z okien wystawowych oraz uszkodzili drzwi wejściowe do sklepu. Straty w majątku gminnym oszacowano wstępnie na 25 tys. koron. Wczoraj w Korunie miała miejsce inwentaryzacja, dziś już sklep powinien być normalnie otwarty. – Prosimy mieszkańców Gródka, którzy zauważali coś podejrzaneego, żeby zwrócić się do Policji RC lub do wójta gminy – poinformowano nas wczoraj w Urzędzie Gminy.

»METODA NA SMOGA«

CZESKI CIESZYN (wib) – Nowy system ostrzegania przed smogiem wypracowały władze miasta. Za pomocą mediów i internetu mieszkańcy informowani będą o powstającym zanieczyszczeniu. W systemie szczególny nacisk kładziony jest na przekazanie wiadomości organizacjom, które opiekują się dziećmi, osobami starszymi i chorymi. Ostrzeżenie wysypane będzie do nich drogą elektroniczną (za pomocą poczty elektronicznej). – Chcemy, by na przykład nauczyciele w momencie przekroczenia limitów nie wychodzili z dziećmi na zewnątrz, nie organizowali lekcji wychowania fizycznego na otwartym powietrzu – wyjaśnia Irena Kostelenková z Wydziału Ochrony Środowiska UM.

CYTAT DNIA

– Chciałbym wyrazić poparcie dla pana ministra w jego staraniach o uzdrowienie naszej służby zdrowia, jak i w kontekście bardzo nieodpowiedzialnego zachowania części naszych lekarzy – powiedział prezydent RC, Václav Klaus, po piątkowym spotkaniu z ministrem zdrowia Leošem Hegerem. Swoje niezadowolenie z postępowania lekarzy prezydent wyraził już w noworocznym orędziu do narodu. Mówił w nim, iż działania niektórych medyków niezadowolonych z wysokości swoich pensji są zwykłym szantażem skierowanym w stronę czeskiego rządu. (wib)

Zamiast publicznej jest komercyjna

„Gdzie się podziała TVP 1-3?” – napisał w liście adresowanym do naszej redakcji Franciszek Jasiok z Suchej Średniej. 22 grudnia 2010 r. z ekranu jego telewizora zniknęły programy polskiej telewizji publicznej i zastąpione zostały stacjami komercyjnymi. Co więcej, format ich nadawania zmienił się z MPEG2 na MPEG4. – W internecie nie można znaleźć potrzebnych informacji na ten temat. Czy istnieje jeszcze możliwość odbierania na Zaolziu TVP w MPEG2? – pyta Jasiok. Postanowiliśmy to sprawdzić.

Na początku wyjaśnijmy, co to za tajemnicze skróty MPEG. Mówiąc w wielkim uproszczeniu – MPEG to sposób kodowania dźwięku i obrazu. Im wyższe jego oznaczenie, tym większe możliwości kodowania. Wprowadzana od kilku lat i dostępna w prawie całej Republice Czeskiej naziemna telewizja cyfrowa umożliwia odbiór programów w formacie MPEG2. Pospolity widz dla odbioru sygnału cyfrowego musiał się zaopatrzyć w dekoder (tzw. set-top box) lub nowy telewizor obsługujący format MPEG2. Tak postąpiło już wielu Zaolziaków, choć nadajnik, z którego większość z nich odbiera czeskie kanały telewizyjne, a więc ten znajdujący się na Jaworowym, jako jeden z niewielu w republiki nie nadaje jeszcze sygnału cyfrowego.

Zaolziańskich Polaków wyposażonych w dekodery i nowe telewizory z pewnością bardzo mile zaskoczył fakt, iż z nadajnika znajdującej się na szczyrkowskim szczycie Skrzyczne odbierać mogli także programy państwowej telewizji publicznej w cyfrowej jakości. Niewielu spośród nich wiedziało jednak, że odbierany sygnał jest testowy, a umowa na jego nadawanie wygasła z końcem 2010 r. Od tego momentu oglądanie TVP możliwe jest tylko w sposób analogowy lub satelitarny. – Kupiłem nowy telewizor, nastawiłem antenę i nie potrafię teraz odbierać TVP po stacjemu – martwi się Franciszek Jasiok. Nie jest to jednak tylko zaolziański problem. Z podobnym zmierzyć się muszą mieszkańcy Podbeskidzia.

– Wciąż nie możemy się doczekać nadawania programów TVP we wła-

ciwym standardzie – przyznaje Marian Kastelik, prezes Stowarzyszenia Media i Administracja dla Podbeskidzia. Szczególnym problemem jest, jego zdaniem, brak w ofercie telewizji regionalnej, która nadawana była tylko w ramach programu testowego. Kiedy wprowadzone zostanie cyfrowe nadawanie TVP z nadajnika RTDN Wisła-Skrzyczne w pełnym wymiarze? Na razie nie wiadomo.

Zamiast dotychczasowego eksperymentalnego projektu nadawczego w formacie MPEG2 rozpoczęto nadawanie tzw. multipleksu 2 (czyli pakietu programów), obejmującego programy stacji komercyjnych (Polsat, TVN, TVPuls, TV4 i TV7) w formacie MPEG4. – Powstaje jednak problem dla posiadaczy dekoderów MPEG2, którzy nie są w stanie odbierać tego sygnału

– uważa Jasiok. Rozwiążanie jest tylko jedno – zakup sprzętu odbierającego sygnał MPEG4, który bez problemu radzi sobie z odkodowaniem formatu MPEG2. Przyda się także w przyszłości, kiedy to na Skrzycznem uruchomiony zostanie w bogatszej wersji Multipleks 3, w którym znajdą się kanały TVP – 1, 2, Info (wersja regionalna), Kultura, Historia. Z informacji uzyskanych od firmy Emitel, która zajmuje się w Polsce wprowadzaniem naziemnej telewizji cyfrowej, stanie się to najpóźniej 27 kwietnia 2014 r. – To po prostu skandal – stwierdza Marian Kastelik i zaznacza, że sprawą pozbawienia mieszkańców Podbeskidzia dostępu do telewizji regionalnej zajął się już Rzecznik Praw Obywatelskich.

WITOLD BIERNAT

Witamy Helenkę

Nasza koleżanka redakcyjna, Elżbieta Przyczko, 28 grudnia ub. roku urodziła swoją pierwszą córeczkę, Helenkę. Od niedzieli mama i córka przebywają już w domu w Czeskim Cieszynie-Sibicy, gdzie maluchem może się cieszyć również ojciec, Petr Przyczko. Dziewczynka urodziła się w szpitalu w Karwinie-Raju. Ważyła 3 100 g i mierzyła 49 cm. – Imię Helena wybraliśmy dlatego, że nam obojęgu się podobało, a było to jedynie imię, przy którym doszliśmy do kompromisu – przyznała nam świeżo upieczena mama. (dc)

Fot. ARC

Helenka Perzyczko

GOTIC ze znaczkiem

Od kilku dni w Gorolskim Centrum Informacji Turystycznej można otrzymać dowód jego odwiedzenia. Placówka po długim okresie rozmów doczekała się w końcu własnego znaczka turystycznego. Chodzi o niewielki, okrągły, drewiany breloczek, którego nie można kupić nigdzie indziej, widnieje na nim wypalany obraz, charakterystyczny dla miejsca jego sprzedaży (grzbiet góry, schronisko, koryto rzeki, budynki, zabytki historyczne

itp.). Znaczki są niepowtarzalną pamiątką pobytu w danym miejscu, ich zbieraniem zajmuje się wiele turystów. Organizowane są dla nich gry kolekcjonerskie, co roku aktualizowana jest mapa miejsc turystycznych, będąca przewodnikiem po Polsce, Czechach, Słowacji i Niemczech.

Na znaczku turystycznym Gorolskiego Centrum Informacyjnego znajduje się jego siedziba – drzewionka. (wib)

Zagra Orkiestra

Już od 19 lat w drugą niedzielę stycznia na polskie ulice wychodzą setki wolontariuszy, by zbierać pieniądze na zakup sprzętu medycznego. Nie inaczej będzie także w tym roku. 9 stycznia rusza XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, a cały dochód przeznaczony zostanie na rzecz urologii i nefrologii dziecięcej.

– Wczesne rozpoznanie wad układu moczowego może w sposób decydujący wpływać na dalsze losy dzieci, a później osób dorosłych. W przypadku stwierdzenia wady u małego pacjenta konieczna jest dalsza diagnostyka, do której wykorzystywany jest precyzyjny sprzęt urologiczny, gdy dotyczy to między innymi dzieci w okresie noworodkowym i niemowlęcym. Innym, bardzo ważnym problemem w zakresie ratowania dzieci z niewydolnością nerek, jest narastająca częstość występowania ostrego uszkodzenia nerek. Niebyvale istotna jest możliwość zastosowania i dostępność tzw. ciągłych metod leczenia nerkozastępczego bezpośrednio po przyjęciu chorego do szpitala – mówi lekarz Sylwester Prokurat.

W XIX Finale weźmie udział 120 tys. wolontariuszy i 1500 sztabów.

Niektóre spośród nich zarejestrowane zostały poza granicami Polski, m.in. w Afganistanie, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemczech, Hiszpanii, Grecji, Szwecji czy USA.

Mieszkańcy Zaolzia, którzy chcieliby dołączyć do kwesty lub uczestniczyć w orkiestrowych wydarzeniach, mogą wybrać się za Olę. Cieszyński Finał rozpocznie się o godzinie 8.30. Jego organizatorzy przygotowali dla uczestników w różnych wieku wiele ciekawych atrakcji – zabawy, warsztaty, pokazy. Ulicami miasta zostanie poprowadzony tradycyjny maraton, nie zabraknie też oczywiście wydarzeń muzycznych – na Wzgórzu Zamkowym zagrają m.in. Sleepworkers, De Lindows, Gangway i Tabu. W tegorocznej licytacji zdobyć będzie można m.in. karnet na udział w 10 zajęciach grupowych „Strefy Zdrowia”, fotograficzną sesję ślubną czy też piłkę z podpisami żadowników AJ Auxerre, przekazaną przez Ireneusza Jelenia. Punktem kulminacyjnym nie tylko cieszyńskiego Finału będzie Światelko do Nieba, wypuszczane o godz. 20.00. Program WOŚP w Cieszynie i innych miastach regionu dostępny jest na stronie www.wosp.ox.pl. (wib)

Nauka może być ciekawsza

Tablice interaktywne zdominowały się już na dobrze w polskich szkołach na Zaolziu. Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim zakupiło właśnie kompletny zestaw tzw. eduPlansz, wydanych przez polskie Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne (WSiP). To multimedialne pomoce dydaktyczne do nauki prawie wszystkich przedmiotów.

– Nauczyciele mogą je u nas obejrzeć, wypróbować. W tym roku chcemy też przygotować spotkania z autorami plansz – mówi dyrektor Centrum, Marta Kmet. – Są to płytki, które można wykorzystać do pracy z tablicą interaktywną. Lekcje są już przygotowane, a na tablicach interaktywnych można w tych materiałach zaznaczać teksty, zakrywać je, dodawać różne elementy. Nauczyciele prawdopodobnie opanowali już całą technikę pracy z narzędziami tabli-

Marta Kmet przedstawia eduPlansze – polskie multimedialne pomoce dydaktyczne, z których mogą skorzystać również szkoły podstawowe na Zaolziu.

cy interaktywnej i tu mają materiał, który mogą dodatkowo wzbogacać.

Do dyspozycji są również narzędzia do testowania wiedzy.

Opracowane zostały zestawy plansz dla trzech poziomów nauczania – edukacji wczesnoszkolnej, szkół podstawowych i gimnazjów, co w warunkach czeskiego systemu oświaty obejmuje zakres całej szkoły podstawowej. – Plansze ułatwiają nauczycielom prowadzenie lekcji na tablicach interaktywnych, a dla uczniów będą ciekawszym sposobem przyswajania materiału – przekonuje Marta Kmet.

Zestaw dla jednego poziomu nauczania kosztuje w przeliczeniu na korony ok. 9 tys. Szkoły mogą je zakupić jako pomoc dydaktyczną w ramach projektu „Pieniądze dla szkół”, ogłoszonego przez czeskie ministerstwo oświaty. Można też nabyć wersję on-line na określony czas.

felieton

JEDNO WAŻNE PYTANIE: »DLACZEGO?«

WŁADYSŁAWA MAGIERA

Znalazłam się w centrum Wisły na krótko przed spotkaniem prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego, z jej mieszkańców. Wybrałam się do ratusza, by poprosić burmistrza Jana Poloczkę o przekazanie mojej ksiązeczek o wybitnych cieszyńskich Annie Komorowskiej. Na rynku nie było policji, ale za to mnóstwo reporterów z różnych stacji telewizyjnych. Zostałam zatrzymana przez dwóch panów i zapytana o wiele spraw związanych z Zameczkiem na Zamku Groniu. Padły pytania, dlaczego

to, a dlaczego tamto? Dlaczego prezydent przyjechał tutaj na Święta, czy pani jest z tego dumna? A gdzie niby miał pojechać w zimie na narty! Nad morze? Przecież to oczywiste, na narty jeździ się w góry. Poza tym, wszyscy wiedzą, czym jest Wisła.

Kolejne pytanie: „A co pani myślała, kiedy był prezydent mówią o sprzedaży Zameczku?” Odpowiedź była krótka, nie opowiadałam o politycznych podtekstach, ale stwierdziłam, że pewnie nie znał historii.

Zresztą nie znał, o czym mówił dalej, bo przepraszał za Zaolzie w 1938 r. Zresztą skąd niby miałby znać, w polskich podręcznikach nie ma o Śląsku Cieszyńskim prawie nic. Jest tylko krótka informacja na temat walk o granicę południową po I wojnie światowej oraz o zajęciu Zaolzia w 1938 r., zresztą bez szerszego kontekstu i wyjaśnienia, dlaczego.

Uczęłam historii i wiem, że nie można tym tematom poświęcać zbyt dużo czasu. Młodzież nie ma wielu informacji o tym regionie, nie tylko

w centrum Polski, ale i na naszym Śląsku Cieszyńskim. Jeśli uczący historii nie pochodzą stąd i nie zna naszych realiów, często nie jest w stanie wszystkiego wyjaśnić. Historyk zresztą sobie z tym w końcu w poradzi, ale inni skąd mają wiedzieć. Niestety, skoro nauczyciele nie znają historycznej prawdy i nie mogą przekazywać odpowiednich wiadomości, to co dalej? Nasz piękny zakątek jest pomijany i nie potrafię odpowiedzieć na pytanie, dlaczego tak się dzieje. Oprowendam jako przewodnik wy-

cieczki i ludzie dziwią się, skąd za Olzą polskie napisy, skąd tam Polacy? Przewodnicy odpowiadają, ale to kropka w morzu. Dopóki nie zmienią się podręczniki, edukacja nie będzie pełna, ciągle będą pytania zaczynające się od słowa: „Dlaczego?”. Nastawienie muszą zmienić też media i traktować nasz Śląsk sprawiedliwie, poświęcać mu trochę antenowego czasu, a nie tylko mówić okazjonalnie. Może częste wizyty pana prezydenta na Zameczku pomogą. Pozyjemy, zobaczymy...

nasza recenzja

Grzegorz Turnau
– »Fabryka klamek«

Niektórzy robią podsumowania pod koniec roku, inni na początku roku nowego. Dla mnie gorsze od bilansowania jest już tylko zwiedzanie sklepów Ikea. Muszę się jednak przyznać, że pierwszy raz w życiu sporządziłem sobie prywatną listę najlepszych albumów roku 2010. To taki raczej bezpieczny rodzaj bilansowania, po którym nie trzeba sięgać po flaszkę. I tak się złożyło, że najlepszym dla mnie polskim albumem ubiegłego roku była „Fabryka klamek” Grzegorza Turnaua. Ostatnio wszędzie leci „Na plażach Zanzibaru”, pierwszy singiel z tej płyty. Ta piosenka jest zdecydowanie inna od reszty albumu. Można się więc albo rozczałować całością, albo wprost przeciwnie. Ja polubiłem „Fabrykę klamek” od pierwszego przesłuchania.

Płyta urzeka pięknym klimatem. Grzegorz Turnau – że posłuże się terminologią Włodzimierza Szaranowicza – idealnie wyszedł z progu. Lotem ptaka ogarnął wszystko to, co dla jego twórczości jest najbardziej charakterystyczne. Poezja w ramionach dobrej muzyki już dawno nie brzmiała tak frapująco. Były cymbalistów wielu – chociażby nieodłączony Marek Grehuta, ale ze współczesnych artystów właśnie krakowianin Grzegorz Turnau najbardziej chyba pasuje do dobrej tradycji polskiej piosenki poetyckiej.

W „Fabryce klamek” nie brakuje łatwo wpadających w ucho, przebojowych piosenek. Świetnie wypadła współpraca z Sebastianem Karpielkiem-Bułecką, drugim wokalistą w utworze „Na plażach Zanzibaru”. Udane są też duety Grzegorza Turnaua z Dorotą Miśkiewicz („Czuła reguła”) i Basią Gąsienicą-Giewont („Motylada”). Dorota Miśkiewicz idealnie dopasowała się do klimatu żartobliwej piosenki. Momentami odnoszę nawet wrażenie, że jazzowe iskierki w jej głosie jak gdyby podpalają mikrofon pana Grzegorza. Turnau solo też brzmi znakomicie (polecam

„Międzygwiezdni” tylko z fortepianem i gitarą). Panowie, nie tylko kwiaty i wypchany portfel trafiają do kobiecego serca. Za klamkę drzwi prowadzących do sypialni można pociągnąć też bardziej stylowo, tak jak robi to krakowski bard w temacie „Lubię duchy”. Nie będę zdradzał szczegółów, bo prynie cały czar, a warto zainteresować się „Fabryką klamek” od deski do deski. Chociażby z powodu takich właśnie genialnych erotyków. Tym, którzy wolą zasnąć Turnaua w bardziej rockowych piosenkach, polecam utwór „Gdy poezja”. Zapomniam też dodać, iż płyta była nagrywana w doborowym towarzystwie, m.in. z Jackiem Królikiem i Markiem Napiórkowskim na gitarach.

JANUSZ BITTMAR

Foto: ARC

NASZA RECENZJA

Historia (nie) całkiem prawdziwa?

Myslisz, że krasnoludki nie istnieją? Że nie można ich spotkać w naszym świecie? Nieprawda! Te małe skrzekają w lesie. W pięknym, kolorym, malutkim domku. Ich sąsiadami i dobrymi przyjaciółmi są znane nam dobrze leśne zwierzęta: lisy, zajęczki, sarenki, wiewiórki, a także sroki, niedźwiedzie i sępy. Krasnale to miłe stworzenia. Na pewno byś je polubił! Tak, jak Królewna Śnieżka.

Królewna Śnieżka (Anna Kończyna) to piękna uciekająca przed złymi czarami macochy niewiasta, która trafia do lasu. Tutaj znajduje schronienie w maleńkim domku krasnoludków. Jest ich siedmiu i każdy jest inny: Papluś (Grzegorz Widera) często się myli, Gderek (Mariusz Osmelak) ciągle marudzi, Śmieszek (Katarzyna Wojczyk) jest niezwykle wesoły, Apsik (Janusz Kaczmarski)

głosno kicha, Nieśmiałek (Dariusz Waraksa) jest wstydlwy, wreszcie Zagapek to straszny urwisi. Te oto krasnale to bardzo małe stworzenia, które śpiewają popularne w świecie piosenki, nie lubią sprzątać, myją się dwa razy w roku, w sobotę i... w maju. Wszystkie są bardzo lojalne i otaczają Śnieżkę niezwykłą opieką. Żyjące obok krasnoludków leśne zwierzęta mówią ludzikom głosem, są zabawne, czytają gazety i znają angielskie słówka. Sroka (Małgorzata Pikuś) pozbawiona jest swojej złodziejskiej przywary, potrafi natomiast pięknie i głośno śpiewać. Lis (Joanna Santarius, Damian Wałoszek) tymczasem nie jest cwany oszustem, ale oddanym i przyjacielskim zwierzętkiem. Karol Suszka, dyrektor Teatru Cieszyńskiego, a zarazem reżyser spektaklu „Królewna Śnież-

ka”, zaproponował widzom wejście w niezwykły świat baśni. W rzeczywistość pełną magii i czarów, przybierającą różne barwy. Od pięknego i przyjaznego lasu do zamku zimnej i okrutnej macochy. Historia jest wesoła, lekka, ale także pouczająca. Mówi o sile (nie tylko ludzkiej) przyjaźni, uczy szacunku do drugiego człowieka, a także pokazuje, co tak naprawdę powinno się w życiu liczyć. Ukaże typową dla bajek walkę dobra ze złem, zwycięstwo miłości nad nienawiścią, czyni to jednak w sposób niezwykle ciekawy. Poprzez oryginalną, nieco czarodziejską muzykę i kolorowe, piękne stroje. A w końcu samą opowieść, która jest nieco inna niż ta relacjonowana przez braci Grimm.

Zywołość i bezetroska, którą bez trudu, każdy widz zostanie

„zarażony” jest zasługą młodych aktorów, uczniów Polskich Szkół Podstawowych z Czeskiego Cieszyńska, Karwiny, Wędryni, Gnojnika i Bystrzycy, których reżyser zaprosił na scenę. W spektaklu zagrało około dwudziestu dzieci, dla których udział w przedstawieniu był niezwykłą przygodą, ale także nowym doświadczeniem. Szczególne pochwały należą się także sześciu zawodowym aktorom Sceny Polskiej, którzy przez cały spektakl poruszali się na kolanach odgrywając role małych skrzatów. Jedynie znakomity Zagapek (Adam Badośek, Aleksandra Sznakowká) miał ułatwione zadanie.

Spektakl ubarwia muzyka autorstwa Franka Churchilla i Leszka Wronki. Wyśpiewywane przez aktorów piosenki są wesołe i łatwo wpada-

ją w ucho. Są opowieściami o wielkiej miłości, pokazują jak można wypełnić codzienne obowiązki (mycie się i sprzątanie), a także mówią o tym, że przez życie lepiej iść z uśmiechem na twarzy.

Trudno pokazać w oryginalny sposób baśnie, którą zna każdy z nas. Niemniej jednak Karolowi Suszce udało się to doskonale. Wyrazem tego są zachwycone dzieci, które z uśmiechem i zaciekaniem oglądają sztukę. Siedzące koło mnie dziecko z zachwytem mówiło do swojej mamy: „Śnieżka jest super!”. Niech ta dziecięca rekomendacja będzie zaproszeniem dla wszystkich młodych i troszkę starszych do obejrzenia spektaklu, który nada blasku szarej rzeczywistości i odrzuci w kąt wszelkie problemy.

RENATA STONAWSKA

Z PRAWNIKIEM DARIUSZEM BRANNYM O SPISIE POWSZECHNYM 2011

Spis o szczególnej randze i znaczeniu

2011 jest rokiem Spisu Powszechnego, odbywającego się nie tylko w Republice Czeskiej, ale także w całej Unii Europejskiej. Jego wyniki są bardzo ważne, i to nie tylko z globalnego punktu widzenia, ale przede wszystkim z perspektywy naszej społeczności mniejszościowej. Od tego, jak wypełnimy arkusze spisowe zależy bardzo wiele. Jak bardzo – o to postanowiliśmy zapytać Dariusza Brannego, prawnika, członka Rady Kongresu Polaków w Republice Czeskiej.

Spis Powszechny już od dłuższego czasu odbywa się co 10 lat. Na czym więc polega różnica pomiędzy jego tegoroczną edycją, a edycjami poprzednimi?

Tegoroczny spis, który odbędzie się w drugiej połowie marca, jest częścią ogólnego programu, którego patronem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. Przebiega on na całym świecie w ciągu bodajże trzech lat. Po raz pierwszy w historii Spis Powszechny koordynowany jest przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej i odbywać się będzie w tym samym okresie we wszystkich krajach Unii Europejskiej. To oznacza, iż będzie możliwość porównania danych pochodzących ze wszystkich unijnych państw.

Kto objęty jest Spisem Powszechnym? Tylko osoby pełnoletnie, czy wszyscy obywatele?

Spis obejmuje wszystkich obywateli, każdą osobę fizyczną, która ma stałe albo przejściowe miejsce zamieszkania na terenie Republiki Czeskiej, a także każdą osobę fizyczną, która w tej danej chwili znajduje się na terenie RC. Spisany będzie także każdy dom i mieszkanie, nawet niezamieszkałe.

Dzieci same wypełniają formularze?

Oczywiście nie, wypełniają je za nie rodzice. Podobnie będzie w sytuacji, gdy jakiś członek naszej rodziny jest w czasie spisu nieobecny, możemy wypełnić formularz za niego.

Chciałbym zapytać o konkretny przebieg spisu, jak jest on skoordynowany?

Na kilka dni przed spisem każdy obywatel powinien dostać od komisarza spisowego arkusze – osobowy, mieszkaniowy oraz domowy. Arkusz domowy wypełnia właściciel lub administrator, mieszkaniowy właściciel lub najemca, osobowy zaś każdy z jego mieszkańców. Sposoby oddania formularza są trzy – albo wysyłamy go przez internet, jednak tutaj potrzebny nam będzie podpis elektroniczny, albo oddajemy komisarzowi spisowemu, albo wysyłamy bezpłatnie na adres Urzędu Statystycznego w kopercie, która będzie nam dostarczona.

Jakie pytania pojawiają się w formularzu i na które z nich musimy odpowiedzieć?

Musimy wypełnić pytania obojętne – m.in. nasze imię i nazwisko, datę urodzenia, numer aktu urodzenia, obywatelstwo, stan cywilny (w tym roku także partnerstwo rejestrowane), miejsce zamieszkania w momencie spisu, miejsce zamieszkania na rok przed spisem, miejsce zamieszkania matki w czasie naszego urodzenia, język ojczysty, wykształcenie, zawód itd. Drugą grupą są pytania dobrowolne, tutaj wpisujemy swoją narodowość i wyznanie.

Każdy arkusz powinien być wy-

Fot. WITOLD BIERNAT

Dariusz Branny

pełniony o północy z piątku 25 marca na sobotę 26 marca. Trudno jednak oczekwać, by wszyscy wpisywali swoje dane właśnie w tym czasie. Jednak powinniśmy uwzględnić dane obowiązujące w tym właśnie momencie. Zatem, jeżeli np. 26 marca o godz. 7.00 urodzi nam się dziecko, nie będzie ono objęte Spisem Powszechnym.

Dlaczego Spis Powszechny jest dla nas, Polaków mieszkających w Republice Czeskiej, tak bardzo istotny?

Czeski Urząd Statystyczny stwierdza, iż wyniki spisu są niezmiennie ważne, gdyż służą jako podstawa w podejmowaniu decyzji o charakterze terytorialnym, socjalnym, mieszkaniowym, transportowym itp. Pozwalają także obserwować życie mniejszości narodowych oraz tych grup społecznych, które potrzebują pomocy od państwa i samorządu. Od wyniku Spisu Powszechnego zależna jest np. wysokość dotacji państwowych przysługujących mniejszościom narodowym. Gdyby się dajmy na to okazało, że stan ilościowy mniejszości się zmienił, zmieni się też wysokość dotacji – jeżeli odsetek populacji się skurczy to będzie ona mniejsza, jeżeli rozszerzy, zwiększy się też suma przyznawanych pieniędzy. Drugą sprawą jest korzystanie z praw przysługujących mniejszościom narodowym. Głównie chodzi tu o umożliwienie tworzenia komisji ds. mniejszości narodowych w poszczególnych gminach (próg 10-procentowy) i na szczeblu wojewódzkim (próg pięcioprocentowy) oraz wprowadzania podwójnego nazewnictwa.

Przy egzekwowaniu tych praw korzysta się tylko i wyłącznie z danych ze Spisu Powszechnego.

Dla powstania komisji ds. mniejszości narodowych w gminie wystarczy, że 10 proc. jej mieszkańców deklaruje jakąkolwiek mniejszość, dla wprowadzenia dwujęzycznego nazewnictwa potrzebny jest odsetek 10 proc. jednej konkretnej mniejszości?

Dokładnie tak.

Zatem które pytania w arkuszach spisowych są z naszego punktu widzenia najistotniejsze?

Wśród pytań obowiązkowych znalazło się jedno, dotyczące języka ojczystego. Mamy tutaj wyszczególnionych kilka języków – czeski, słowacki, romski, polski, niemiecki i migowy. Możemy też wpisać inny język, można też wybrać dwa języki ojczyste. To pytanie nie jest jednak bardzo istotne. Dużo ważniejsza jest kwestia narodowości, której deklarowanie jest dobrowolne. Nie mamy tutaj z góry narzuconego wyboru. Wypisujemy więc słownie swoją narodowość i podobnie, jak w przypadku języka, możemy udzielić dwóch odpowiedzi – to tegoroczne novum, takiej opcji nie było przed 10 laty.

W jaki sposób podliczane będą dane dotyczące deklarowanej narodowości? Możemy spodziewać się tu jakichś problemów?

Statystycznie liczone będzie to tak, że każda kombinacja narodowościowa będzie osobno szufladowana – gdzie indziej znajdą się osoby przyznające się do narodowości polskiej, gdzie

indziej do czeskiej, gdzie indziej do czesko-polskiej, jeszcze gdzie indziej do słowacko-romskiej. Takich kombinacji jest ponad 200. I tutaj faktycznie pojawił się pewien problem, który mógłby mieć swoje konsekwencje przy egzekwowaniu wspomnianych wyżej praw – czy osoby deklarujące narodowość czesko-polską też są członkami mniejszości narodowej? Moim zdaniem, i nie tylko moim, odpowiedź jest jednoznaczna – osoba deklarująca narodowość mniejszości staje się automatycznie jej członkiem, bez względu na to, czy narodowość tę powiązała jeszcze z jakąkolwiek inną. Taki pogląd jest jedyną pojawiającą się interpretacją, ją której trzymamy, jest on dodatkowo wsparły przez Rządową Radę ds. Mniejszości Narodowych.

Taka interpretacja i możliwość łączenia narodowości to dla nas szansa czy zagrożenie?

Myślę, że warto wykorzystać wszelkie środki pozwalające zwrócić się do tych osób, które w ostatnim Spisie Powszechnym nie zadeklarowały polskiej narodowości, a pochodzą z polskich rodzin, by w tym roku skorzystały z możliwości wprowadzenia dwóch narodowości i wpisały także polską. W jaki sposób tego dokonać – to już pytanie do polskich organizacji.

Z pewnością 10 lat temu miały miejsce także przypadki, gdy niektórzy zastanawiali się nad wpisaniem narodowości polskiej, jednak ostatecznie wybrali inną. Do nich chyba także warto trafić...

Z własnego doświadczenia wiem, że istotnie były takie osoby. Na pewno warto im więc uświadomić, że tym razem nie muszą decydować się tylko na jedną opcję. Jeśli zaś chodzi o zdeklarowanych Polaków, myślę, że nie ma potrzeby, by korzystali z możliwości wpisywania dwóch narodowości, można pozostać tylko przy jednej i ja na pewno tak zrobię.

Na co jeszcze powinien zwrócić uwagę zaolziański Polak przy wypełnianiu arkuszu spisowego?

Jest jeszcze jedna istotna zmiana w porównaniu z ostatnim spisem. Z uwagi na fakt, iż całość danych pochodzących z arkuszy odczytywana i przetwarzana będzie drogą elektroniczną, wszystkie formularze będą w języku czeskim, w tym samym języku będą musiały być także wypełniane. Przed 10 laty mogliśmy wypełnić polskie odpowiedniki, jednak były one rzeczywiście liczne i wprowadzane do systemu. Teraz takiej możliwości nie jest przewidziana. Dodam, że komisarzami spisowymi będą w tym roku prawdopodobnie pracownicy Poczty Czeskiej.

Kiedy poznamy wyniki tegorocznego Spisu Powszechnego i gdzie będziemy się mogli z nimi zaznajomić?

Z racji tego, iż Spis Powszechny 2011 przeprowadzany jest metodą elektroniczną, wyniki teoretycznie powinniśmy pozać nieco szybciej, niż miało to miejsce przed 10 laty. Z informacji uzyskanych w Czeskim Urzędzie Statystycznym wynika, iż częściowe dane poznamy prawdopodobnie pod koniec obecnego lub na początku przyszłego roku, ostateczne wyniki przedstawione zostaną jednak dopiero na wiosnę 2013 r., gdyż zgodnie z prawem urząd ma na ich opracowanie 27 miesięcy.

Publikowane będą one z pewnością w internecie, na stronie Czeskiego Urzędu Statystycznego, gdzie już dziś znajdziemy wyniki spisu z 2001 r. Można z nich korzystać na różnych sposobach, tworząc kombinacje i dowiadując się np. ilu Polaków mieszkających w RC ma wyższe wykształcenie itp. Z niecierpliwością oczekiwaliśmy się wyników pochodzących w szczególności z tych gmin, w których odsetek Polaków balansował na granicy 10 proc. Jeżeli spadnie on poniżej wymaganego progu, wtedy nastanie nowa sytuacja, pojawią się np. pytania o wprowadzone już podwójne nazewnictwo.

Rozmawiał: WITOLD BIERNAT

Karnawał – czas balów i zabaw

Weszliśmy w karnawał, zapusty, czyli okres zimowych bali, maskarad, pochodów i zabaw. Sezon balowy rozpoczyna się najczęściej w dniu Trzech Króli, a kończy we wtorek przed Środą Popielcową, która oznacza początek Wielkiego Postu i oczekiwania na Wielkanoc.

Nazwa „karnawał” pochodzi od łacińskiego wyrażenia *carthus navalis* (wóz w kształcie okrętu). Taki wóz zazwyczaj prowadził parady w czasie rzymskich bachanalii (uroczystości na cześć Bachusa boga płodów i wina). Odpowiednikiem Bachanalii w starożytnej Grecji były Dionizje. W obu przypadkach był to okres wyudanych zabaw przy winie, tańców, często orgii, biesiad oraz bali przebierańców i maskarad. Według innej teorii karnawał wywodzi się od łacińskiego słowa *carnavale* (pożegnanie mięsa: *caro* – mięso, *vale* – bywaj, żegnaj), gdyż jest to okres poprzedzający Wielki Post. W Polsce okres ten często nazywano zapustami i był to także czas zabaw, hulanek i swawoli, ostatnie trzy dni zapustów to ostatki zwane onegdaj, w niektórych regionach Mięsopustem.

Choć karnawał rozpoczyna się niby w Trzech Króli, na Zaolziu z

początkiem karnawału jest trochę inaczej. Rozpoczyna go już tradycyjnie Bal Akademicki zwany „Akademikiem”, który w trzynieckim Domu Kultury „Trisia” organizuje działającą przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Sekcję Akademicką Jedność, skupiającą wszystkich pochodzących z Zaolzia studentów. Odbył się on, jak zwykle, w dzień św. Szczepana, a odbyło się na nim ponad 500 studentów i absolwentów uczelni wyższych.

– To największy chyba bal na Zaolziu – mówi prezes SAJ-u, Tomasz Puśtowka.

Bal jest co roku na Zaolziu co niemiara. Organizuje je każde prawie Miejskie Koło PZKO, urządżące szkoły, przedszkola, nawet zespoły folklorystyczne. Kapela „Nowina”, na przykład, zaprasza na swój „nowiniorski” bal w sobotę 29 stycznia. Dziś zaś organizują swój tradycyjny

bal – wspólnie z MK PZKO w Mostach koło Jabłonkowa – mosteccy „Górole”. To jedna z najbardziej znanych na Zaolziu imprez, której towarzyszy Międzynarodowy Przegląd Zespołów i Kapel Ludowych, na której trzeba się stawić zawsze w stroju ludowym (piszemy o niej dokładniej w innym miejscu naszego dodatku).

Takich ważnych balów po obu stronach Olzy jest sporo. Na pewno zaliczyć trzeba do nich Bal Cieszyński, który odbędzie się w Domu Narodowym w Cieszynie w sobotę 15 stycznia. Po raz siódmy organizuje go Koło nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie, tym razem wspólnie z MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum. Także na tej imprezie mile widziani są balowicze w strojach ludowych i również ją poprzedzi koncert – tym razem kolęd, w kościele św. Krzyża przy ul. Szersznika, na którym zagrają kapele „Istebna”

i „Nowina”. Na samym balu zagrają oprócz nich także kapele „Kamraci”, „Rajwach” czy „Wałasi”.

Sławny jest też Bal Śląski MK PZKO w Mistrzowicach. Tym razem odbędzie się on 21 stycznia w Domu Żwirki i Wigury w Cierlicku-Kościelcu. – Bal to ni ma jakosi piyrszo lepszo szarpaczka, ale zabawa, kiero mo swój porzóndek i swoje prawa – mówi jeden z organizatorów imprezy, Karol Daniel Kadłubiec. – Mo w sobie poloneza, kwiotka, kotyliony, szumny program, swoje jedzynia, tu też trzeba przejść pieknie ubiegły (a najlepiej w stroju ludowym), a ni w piyrszych lepszych lónach. My to wszystko wiymy i tymu ty nasze bale od Mostów po Bogumin sóm taki zocne. Taki to je aji na Śląskim Balu, kiedy mistrzowianie robiom już 46 roków dycki ze śląskim jedzynim, picim, ze śląskim śpiwanim i tańcowaniem, ze ślą-

skim duszom. Kapele bedóm dwie – jedna grojny po naszymu („Olza”), drugo po naszymu i po światowym („Smolaři”). Program też je po naszymu, a zrobiom go frelki i gibczocy ze Suchej, kierzi kaj jyny pojezdili a wszyszdi sie fest podobali. Bedom też wybory misek (nejszykowniejszych dzieciuch), bogato loteryja i insze kumedyje, na kiere Was przepleśnie zaproszomy.

Świętne zapowiada się też, jak zwykłe Babski Bal, który odbędzie się w Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach 12 lutego. Jak poinformował Stanisław Kołorz, impreza organizowana przez zapaleńców z Datyń Dolnych odbędzie się już po raz... 83. Wystąpią na niej zespół „Błędowice” i kapela „Oldrzyhowice”, będzie też tradycyjny Taniec Chłopów i wybór Lwa Salona, a przede wszystkim wspaniała zabawa.

JACEK SIKORA

Bal Gorolski – normą strój ludowy

W Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa dziś wieczorem będzie się roło od strojów ludowych. Na Bal Gorolski, który odbędzie się już po raz 33. (tak samo jak Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych), nie wypada przyjść w sukni balowej czy garniturze, lecz wyłącznie w stroju ludowym.

– Przymusu nie ma, lecz balowicze, którzy nie mieliby stroju, sami czuliby się nieswojo, ponieważ stanowiliby wyjątek. Niektórzy mężczyźni przychodzą co prawda w czarnych spodenkach i białych koszulach ze wstążką, natomiast kobiet w klasycznych sukniach balowych nie widać – wyjaśnia Wanda Martynik z mosteckiego Koła PZKO, które jest organizatorem imprezy. Choć bal – jak sama nazwa wskazuje – jest bałem gorolskim, to nie widać na nim wyłącznie gorolskich strojów. – Są też cieszyńskie, jackowskie, górnicze, można oglądać stroje z różnych regionów Słowacji, Moraw, Polski, chociażby z Zakopanego, w zeszłym roku byli Francuzi w swoich strojach. Bywa reguła, że każdy, kto przyjeżdża, pokazuje się w stroju ze swojego regionu – dodaje Wanda Martynik. Tradycyjną zabawę w góralskim stylu, praktykowaną przez mosteckich pezetkaowców, chwali etnograf Małgorzata Kiereś, dyrektorka Muzeum Beskidzkiego w Wiśle. – Bal Gorolski w jabłonkowskich Mostach jest od wielu już lat swego rodzaju przypomnieniem starodawnej muzyki. Ten bal ma w sobie coś magicznego, niesłychanego, że dwieście, trzysta czy czterysta młodych ludzi potrafi tam przyjść w strojach ludowych. To piękna tradycja, która kiedyś była wypowiadana przez Andrzeja Niedobę takimi słowami: „Bal zrobimy, ale bedziemy połobeczoni po naszemu”. Możesz przyjść, możesz potaćować, ale musisz być „połobłykany” po naszemu, mieć kirypec i kabotek czy jakieś tam nogawice. I chyba najpiękniejsze jest to, że ludzie się tam naprawdę bawią przecudownie przy dźwiękach kapel, które są z całego łuku karpackiego, przyjeżdżają nawet kapele słowackie, czeskie, podhalańskie. Wymiana muzyki, doświadczanie siebie w kulturze i w niej uczestniczenie jest chyba najpiękniejszą rzeczą, którą możemy obserwować i podziwiać – mówi bywalczyni Balu Gorolskiego.

DANUTA CHLUP

Na Balu Gorolskim obowiązuje strój ludowy.

Fot. MAREK SANTARIUS

ICH ZOBACZYMY I POSŁUCHAMY

Na Międzynarodowym Przeglądzie Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych, który poprzedzi bal, zobaczymy i usłyszmy zespoły z Zaolzia, Polski, Słowacji i Moraw. Gospodarzy będą reprezentowały zespoły „Górole” (niedawno obchodził swe 30. urodziny) oraz „Polynica”, sąsiadni Jabłonków kapela „Nowina”. Spoza Zaolzia przyjadą:

„Wałasi” – kapela górska z Trójwsi Beskidzkiej, prezentująca autentyczną muzykę ludową, zdobywa nagrody na licznych festiwalach. Dzięki kontaktom muzyków z twórcami z Czech, Słowacji, Ukrainy, Węgier, Mołdawii i Rumunii, kapela przyswoiła sobie również repertuar spoza własnego regionu.

„Istebna” – to zespół folklorystyczny z Istebnej

ze 110-letnią tradycją. Kierownikiem jest Tadeusz Papierzyński. Zespół posiada w swym repertuarze autentyczne tańce regionalne, a jego członkami są mieszkańców Trójwsi Beskidzkiej różnych pokoleń.

Kapela P. Capka ze Skalitego – to zespół znany nie tylko z gry na heligonce (odmiana akordeonu) oraz pieśni ludowych nie tylko z Kysuc, ale też z doskonałych dowcipów i kawałów.

„Šarišan” – czołowy zespół folklorystyczny słowackiego regionu Szarisz, z siedzibą w Preszowie. W zespole gra, tańczy i śpiewa przeszło 60 osób, zespół zalicza ok. 70 występów rocznie. W swym repertuarze ma folklor wschodnich rejonów Słowacji.

„Šmykňa” – działający od 20 lat zespół folklo-

rystyczny z Ostrawy, specjalizujący się w wykonywaniu słowackich tańców i pieśni ludowych z różnych regionów Słowacji. Po podziale Czechosłowacji był pierwszym zespołem na terenie Północnych Moraw, reprezentującym słowacką mniejszość narodową.

Muzyka cymbałowa „Friš” – zespół założony w 1997 roku przez studentów Uniwersytetu Ostrawskiego. Występuje w kraju i za granicą.

„Połana” – akademicki zespół pieśni i tańca z Brna, prezentuje muzykę ludową głównie z regionów słowackich.

„Prespolan” – kapela ludowa z regionu brneńskiego, dawniej działająca w ramach zespołu „Połana”.

(dc)

Dobra muzyka i porządne buty

Ewa Troszok prowadzi wspólnie z Markiem Hilą w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu kursy tańca i oglądy towarzyskiej dla początkujących i zaawansowanych. Wraz z Bogdanem Sikorą prowadzą w trójce również klub taneczny „Elán”. Pani Ewa podzieliła się z nami swymi spostrzeżeniami na temat kondycji tanecnej przeciętnego zaolziańskiego balowicza i doradziła, co robić, by tańczyć lepiej i zachowywać się zgodnie z zasadami bon tonu.

Jakich tańców uczą się uczestnicy kursów podstawowych?

Na kursie podstawowym uczymy tańców standardowych, do których zaliczane są walc, tango, walc wiedeński, czyli walczek, slow fokstrot i quickstep, oraz tańców latynoamerykańskich. Do tego dochodzą tańce narodowe – polka, mazurek, czardasz, polonez. Włączamy też tańce country, po to, by nauczyć kursantów myślenia choreograficznego. Oprócz kursów podstawowych dla młodzieży są też kursy dla zaawansowanych oraz dla par małżeńskich i partnerskich. W tym roku mamy nawet dwie grupy, zainteresowanie nauką tańca jest duże.

Absolwenci kursów, w których bierze udział większość uczniów naszych szkół średnich, powinni więc nieźle radzić sobie na parkiecie tanecznym. Jak to w rzeczywistości wygląda na balach?

Jestem często zapraszana na bale w charakterze wodzireja. Zdarza się, że przychodzę na bal, gdzie jest disc jockey w dżinsach i koszuli. Od razu widzę, że coś tu nie gra. Na takich balach, prowadzonych w stylu dyskotekowym, młodzież przez większość wieczoru nie tańczy nawet w parach. Osobno przychodzą grupy chłopców i grupy dziewczyn. Uważam, że bardzo dużo zależy od tego, jaką muzykę, jaką kapelę wybiorą organizatorzy. Bo na lekcjach pokazowych, kończących kursy, widzę, że młodzi ludzie lubią tańce w parach, gdy mają odpowiednią muzykę, chętnie tańczą tańce towarzyskie. Na szczęście z drugiej strony są wspinałe bale, gdzie widać konkretne tańce, konkretne figury, tancerze wirują po sali. Do takich balów zaliczyłabym choćby „Babski Bal” w Hawierzowie-Błędowicach czy bal Gimnazjum Polskiego. Również na wielu mniejszych, wie-

Ewa Troszok (w środku) była tradycyjnie wodzirejką „Babskiego Balu” w Hawierzowie-Błędowicach.

Fot. ARC

Co przeciętni balowicze są w stanie zatańczyć?

Gdy jest dobra muzyka, ludzie tańczą jive'a, cha-chę, twista, rock and rolla, tango, dużo ludzi zna podstawowe kroki fokstrota, rzadziej widać walc angielski. Ale wystarczy, by umieć tańczyć walczek na trzy kroki, a nie na dwa, co bywa największym mankamentem.

Zdarzają się pary, które tańczą walczek w ten sposób?

skich balach widzę, że ludzie dobrze tańczą, świetnie się bawią.

Zdarzają, niestety. Są też tacy, którzy przez cały wieczór tańczą te same kroki. Zawsze mówię, że gdyby nakręcić tym ludziom film i wyłączyć dźwięk, to można by odnieść wrażenie, że przez cały wieczór było słyszać tylko jeden gatunek muzyki. Ale nie potępiam takich tancerzy, najważniejsze, że się bawią. Już sam fakt, że są na parkiecie, świadczy o tym, że wiedzą, po co przychodzą się na bal. A gdy widzą, że inni balowicze potrafią zatańczyć niejeden taniec, jest to dla nich motywacja,

by zgłosić się na kurs. Na kursy dla par małżeńskich i partnerskich uczęszczają osoby w różnym wieku – od ok. 25 do 50-60 lat. Każdy może więc poprawić swoje umiejętności taneczne.

Kursy taneczne bywają połączone z nauką oglądy towarzyskiej. Czy, mimo wszystko, zauważa pani na balach rażące niedociągnięcia w sferze bon tonu?

Przede wszystkim partnerkę należy przyprowadzić na parkiet i później odprowadzić ją na miejsc

sce. Są tacy, co dziękują za taniec i zostawiają partnerkę na parkiecie. Druga sprawa – jeżeli mężczyzna i kobieta przychodzą na bal jako para, to partner powinien partnerce przez większość wieczoru towarzyszyć, a nie odejść do baru i zostawić ją samą. Wieczny problem to alkohol, na pewno nie należy z nim przesadzać. Czasem widzę, że podchmielony tancerz wiesza się na partnerce lub rzuca nią po sali. Niestety, zdarzają się również pijani tancerki.

Czy nadal obowiązuje zasada, że prosząc do tańca partnerkę kogoś innego, należy również jego poprosić o zgodę?

Na kursach tego uczymy. Jest to wskazane choćby dlatego, że para przy stole prowadzi zwykle rozmowę, którą musi przerwać. Kobieta natomiast nie powinna bez ważnego powodu odmówić tańca, chyba że tancerz jest pijany czy pod wpływem innych środków odurzających.

O czym należy jeszcze pomyśleć, by tańczyło nam się lepiej?

Podstawa to dobre buty – zarówno u pań, jak i panów, choć ci często lekceważą wybór odpowiedniego obuwia. Radzę też sprawdzić, czy w sukience, w której zamierzamy wybrać się na bal, da się wykonać różnych kroki taneczne i czy partner potrafi zrobić krok do kroku partnerki. Nie wystarczy przymierzyć suknię, stojąc przed lustrem.

Czy w tym sezonie jest jakiś hit taneczny, który koniecznie trzeba znać?

Nie ma żadnego takiego przebojowego tańca. Kiedyś były lambada i merengue, popularne są rytm salsy, ale przede wszystkim na topie pozostają tańce klasyczne.

Rozmawiała:
DANUTA CHLUP

ANKIETA

Mieszkańcy naszego regionu mówią o sezonie balowym

MACIEJ BRZÓSKA, CZESKI CIESZYN

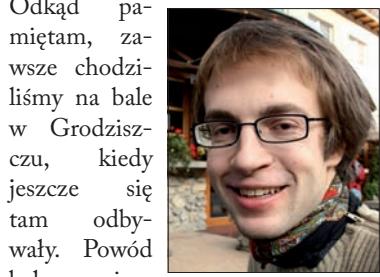
Co roku staramy się być z żoną przy najmniej na jednym balu, choć akurat w minionym nam się nie udało. Ale to wyjątek. Z racji tego, że nasze dzieci są w wieku szkolnym, często bywamy na balu organizowanym przez ich szkołę, czyli Polską Szkołę Podstawową w Czeskim Cieszynie. W tym roku prawdopodobnie wybierzymy się też na bal Gimnazjum Polskiego. Kilka-krotnie bawiliśmy się na „Weteraniku”, choć było to już kilka ładnych lat temu, czasami w sezonie balowym zdarzało nam się odwiedzać okoliczne miejscowości. Szczególnie mile wspominam bal swingowy we Frydku-Mistku, na którym byliśmy

dwa albo trzy razy. Moim, a właściwie naszym zdaniem, wyznacznikiem dobrego balu jest pojawiająca się na nim muzyka. Musi być grana na żywo i musi być po prostu dobra, na poziomie. Tak właśnie było we Frydku-Mistku, gdzie do tańca przygrywała profesjonalna orkiestra swingowa.

CZESŁAW PRZYWARA, GRODZISZCZ

Odkąd pamiętam, zawsze chodziliśmy na bale w Grodziszczu, kiedy jeszcze się tam odbywały. Powód był prozaiczny – z uwagi na obowiązki rodzinny czy też „slużbowe” musiałem być pomocnikiem w barze. Dziś chętnie chodzę na bal w Kocobędzu, zawsze spotykam na nim wielu znajomych z okolicy Cieszyna. Podobnie na balu stanisławickim, który odbywa się na

Kościelcu, choć tu dla odmiany wiaduję się ze znajomymi pochodzący mi z Cierlicka i Kościelca.

Mój sezon balowy nie byłby jednak pełny i spełniony, gdyby nie Bal Akademicki, organizowany przez Sekcję Akademicką „Jedność”. W tym sezonie, czyli w zasadzie w ubiegłym roku, mogłem wreszcie użyć „Akademika” w pełni, bez żadnej odpowiedzialności i pełnionej funkcji. Z tego też powodu na początku trochę mi się nudziło, ale potem impreza się rozkręciła i zabawa była fantastyczna, jak co roku.

ADAM BARTNICKI, TRZYNIEC

Na bale chodzę często, ale nie ustalam terminaru – po prostu jest tak, jak wyjdzie. Nie jestem w stanie opuścić Balu Akademickiego, bo na nim zbiera się niema-

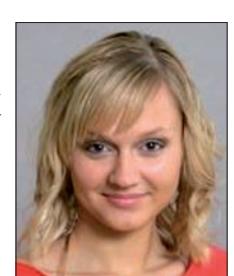

ła liczba znajomych z aktualnych studiów, a także z czasów nauki w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie. Poza tym zaznaczam już atmosferę niejednego zaolziańskiego balu – m.in. w Gródku, Wędryni... I muszę przyznać, że zawsze i wszędzie bardzo dobrze się bawiłem. Szczególnie mile i chętnie wspominałam bal w Grodziszczu. Każdej jego edycji towarzyszyła specyficzna i jedyna w swoim rodzaju atmosfera.

Coroczną tradycją stał się też dla mnie udział na balu w Kocobędzu – tam mają naprawdę fajną muzykę, dobre „piekło” i ładne dziewczyny.

AGATA RZYMAN, SUCHA GÓRNA

Bywam co roku na balu medycznym w Brnie, bo tam studiuje. To mój pierwszy bal w sezonie, a w zasadzie przed sezonem, bo organizowany jest już w październiku. 26 grudnia obowiązkowo bawię się na Balu Akademickim. Chodziłam też na bal Gimnazjum Polskiego (nie tylko wtedy, kiedy byłam jego uczennicą), bal organizowany przez Miejscowe

Koło PZKO w Suchej Górnnej, bal młodzieżowy w Błędowicach, a także bal szkolny w Suchej Górnnej. Jakie są powody takiego, a nie innego wyboru? Bal medyczny, a konkretnie stomatologiczny, wybrałam po raz pierwszy dla tego, że chciałam poznać ludzi, z którymi miałam studiować. Jest to też trochę inna impreza aniżeli te znane nam na Zaolziu. „Akademik” wybieram, bo organizowany jest przez SAJ i mam okazję spotkać na nim znajomych z „Gimplą”, których widuję bardzo rzadko, a z którymi chodziłam do klasy.

Bale organizowane w Suchej Górnnej odwiedzam z tej racji, że właśnie w Suchej mieszkam. Wcześniej tańczyłam też w „Suszanach”, więc występowałam na nich z programem i zostawaliśmy już do końca.

(wib)

Zaolziańskie zespoły balują na sto dwa

Karnawał to dla zaolziańskich zespołów okazja do zaprezentowania swoich programów balowych. Nie ma chyba balu – szkolnego, firmowego czy koła PZKO, żeby nie można na nim było podziwiać ich tanecznych popisów. Zespoły prezentują nie tylko tańce standardowe lub latynoamerykańskie, ale też różne zabawne scenki, a nawet tańce ludowe czy polskie tańce narodowe.

Jako pierwszy mógł się w aktualnym sezonie balowym zaprezentować zespół „Olza”. Stało się tak na Balu Akademickim, organizowanym przez Sekcję Akademicką Jedność tradycyjnie w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”. – „Olza” zawsze przygotowywała swój program balowy, ale teraz tańczymy na balach po trzyletniej przerwie – mówi kierownik artystyczny zespołu, Roman Kulhanek. – Stało się tak z powodu przygotowań do jubileuszu zespołu, które pochłonęły nam sporo czasu. Ale w tym roku postanowiliśmy znowu zaprezentować się na balach. Nie możemy przecież zawieść naszych sympatyków...

„Olza” prezentuje tym razem na balach poloneza, który pojawił się już w programie koncertu jubileuszowego, a także walca. Autorem choreografii do walca wiedeńskiego jest Roman Kulhanek, do poloneza zaś Małgorzata Borowiec z Warszawy. – Z Małgosią poznaliśmy się na warsztatach tanecznych w Koszęcinie, w siedzibie zespołu „Śląsk”, i od razu przypadliśmy sobie do gustu. Od tego czasu współpracujemy – mówi nam szef artystyczny „Olzy”. Dodaje, że zespół na razie czeka na oferty od organizatorów balów.

– Wierzę, że będziemy mogli nasz program przedstawić na kilku balach – dodaje Kulhanek.

Od siedmiu już lat swój program balowy przygotowuje Zespół Regionalny „Błędowice”, działający przy Miejskim Kole PZKO w Hawierzowie-Błędowicach. Zespół prowadzi m.in. Dagmar Owczarzy, była tancerka „Olzy”. – To właśnie w tym zespole mogłam na przełomie w latach 80. ubiegłego wieku po raz pierwszy tańczyć w programie balowym, który przygotywali ówczesni mistrzowie Czechosłowacji, „olzianie” Bronka i Grzegorz Wałachowie – wspomina Dagmar Owczarzy. – To było coś zupełnie innego, niż tańce ludowe. Do dziś korzystam z tamtych doświadczeń.

Szefowa „Błędowic” opowiada, że program balowy „Błędowic” składa się z trzech części w różnych stylach i kostiumach. – Rozpoczynamy uroczyste „Marszem Radeckiego” w białych sukniach i czarnych frakach. Są też tańce klasyczne, współczesne, a także sceniczne, na przykład scenka „Bal wampirów”. Muszę też podkreślić, że przy tworzeniu programu pomagają mi bardzo starsi tancerze naszego zespołu – mówi szefowa „Błędowic”. W najbliższym

Fot. ARC

Zespół „Olza” przedstawił swój nowy program balowy po raz pierwszy na Balu Akademickim w Trzyciu.

czasie zespół będzie zapracowany – w karnawale zatańczy na dziesięciu balach, m.in. na imprezie Gimnazjum Polskiego, która odbędzie się w trzynieckiej „Trisii” 22 lutego, na balach w Olbrachcicach, Dąbrowie, na Kościelcu czy na Błędowickich Ostatkach.

Zespół „Śmiłowianie”, działający przy MK PZKO w Śmiłowicach, chociaż działa dopiero od 2,5 roku, rozpoczyna swój trzeci już sezon balowy. Na ten aktualny przygotował tańce standardowe, polkę oraz wiązankę tańców latynoamerykań-

skich. – Przed rokiem wystąpiliśmy na aż 11 balach, w tym roku będzie ich 12 – informuje szef zespołu, Andrzej Kraina. – Po raz pierwszy zatańczymy 15 stycznia w Bogumińsku. Potem będą m.in. Hyrczawa, Niebory, Trzyniec, a otrzymaliśmy zaproszenie także z Polski.

„Bystrzyca” przygotowała na karnawał mazura i poloneza. – Będzie też niespodzianka, ale nie zdradzę, jaki to taniec, by nie zapeszyć – śmieje się kierowniczka zespołu, Ewa Nemeć. – Tańczymy na cztery, najwyżej sześć par. Zatańczymy

w tym roku na siedmiu imprezach, m.in. w Bystrzycy, Gródku, a także na balu organizowanym w Jabłonkowie przez kapelę „Nowina”.

„Suzanie” z Suchej Górnnej przygotowali tym razem na karnawał program na ludowo. – W Domu Robotniczym, w którym, odbywają się nasze próby, trwa remont kapitałny. Dlatego pomyśleliśmy o tańcach, które moglibyśmy wykorzystać później w klasycznym programie – wyjaśnia kierowniczka zespołu, Barbara Mračna. – Są zatem głównie tańce rozbarskie oraz słowackie: zemplińskie i myjawskie. Zatańczymy je, na przykład, na Balu Śląskim na Kościelcu, na balu kopalni „ČSM” oraz na szkolnych balach w Suchej Górnjej i Stonawie. Wyedziemy też do Opawy...

Z kolei zespół taneczny „Rytmyk” z Jabłonkowa nie musi szukać specjalnego programu balowego, zajmuje się bowiem tańcem nowoczesnym na co dzień. – Wyedziemy w teren z tańcami nowoczesnymi oraz mieszkanką „latino”. Zaproszeń mamy sporo, nie będziemy więc podczas karnawału próżnować – zapewniła nas członkini kierownictwa „Rytmyka”, Renata Staszowska. (kor)

Tak bawili się nasi przodkowie

Międzypust, zwany z obca karnawałem, który trwa do wtorku przed Środą Popielcową, rozpoczynał się nad Olzą zawsze w dzień po święcie Trzech Króli. Jak pisze w swojej książce „Doroczne zwyczaje i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim” etnograf Jan Szymik, okres ten „należy do grupy szczególnie bogatych dorocznych zwyczajów i obrzędów ludowych”.

– Zabawa od dawien dawna stanowi element składowy śląskiego obyczaju – pisze Szymik. – Ludzie wprawdzie bawili się przez cały rok, ale szczególnie nasilenie zabaw tanecznych przypadało u nas zawsze na okres karnawału. Zwykle po tańcówki, ale też bardziej lub mniej paradne czy wręcz ekskluzywne bale w tym czasie urządzały różne grupy, organizacje czy instytucje. Do tradycyjnych na Śląsku Cieszyńskim od przełomu XIX i XX wieku należą bale szkoły urządzone przez Macierz Szkolną lub Rodzinę Opiekuńczą i podobne organizacje związane ze szkołami. Akademicy zaś urządzały swój własny bal. (...)

Były, względnie są, bale urządżane przez strażaków, górników, hutników, kolejarzy, kupców, rzemieślników, rolników, związki i towarzystwa kulturalno-oświatowe, kluby sportowe, kluby kobiet, związki myślicy, lekarzy i pielęgniarek, a nawet partie polityczne.

Jan Szymik dodaje, że zabawy lub bale miały zawsze na celu – oprócz zabawienia się we własnym branżowym gronie – pozyskanie pieniędzy na działalność urządzących je organizacji. – Z tego powodu chętnie i mile witano każdego, kto przybył na bal, który zresztą szeroko zawsze rozpropagowywano nie tylko za pomocą afiszów i ogłoszeń w miejscowości prasie, ale również za pośrednictwem zaproszeń wręczanych osobiście lub wysyłanych pocztą. Sposób ten praktykowano u nas już na długo przed I wojną światową – podkreśla etnograf. – Dary na bal bywają piękne, ale też często w postaci mąki, cukru, masła, jaj, twarogu, maku i tym podobnych rzeczy oraz przedmiotów do wygrania w loterii fantowej, na którą losy po ni-

skiej cenie sprzedaje się już na balu. (...) Urządzenie zabaw tanecznych i bali w okresie międzypustu ma zatem nie tylko charakter ludyczny, towarzysko-zabawowy, ale znacznie wykracza poza jego ramy.

Bale różniły się i różnią między sobą nie tylko ze względu na to, kto je organizował, ale też z uwagi na przyjęte zwyczaje i tradycje w danej miejscowości. Bywają więc bale monotematyczne (śląskie, góralskie, na których mile widziane są stroje ludowe), jak też bale maskowe, babskie czy „papuciowe”. Czasami zdarzają się też bale pod różnymi hasłami: marynarskie, „na krakowskim rynku”, „u nas w kolonii” czy „staroszlachecki”. – Oczywiście, że do takich bali przygotowywano z niemałym wkładem nieodpłatnej pracy odpowiednią, nierzadko kosztowną dekorację sali balowej oraz bufetów – pisze Szymik. – Wszystko to robiono w celu przyciągnięcia jak największych liczb „balowiczów”. Na niektórych balach były też stosowne programy kulturalne, jak np. popisy śpiewu

solowego czy tańców nowoczesnych lub baletu. (...) Bal był i jest stosowną okazją do wprowadzenia przez rodziców dorastającej córki do towarzystwa, niejedna panna czy już później pani często wspomina swój pierwszy bal...

Szymik wspomina też o ostatkach, które kończą międzypust (niedziela, poniedziałek i wtorek przed Środą Popielcową). – W ostatki tradycyjnie jadano dużo i tłusto, nie odmawiając sobie ostrzejszych trunków – zaznacza Szymik. – Jadano przede wszystkim wieprzowinę przyrządzaną najróżniejszymi, nawet wymyślnymi sposobami, i chyba nie było domu, w którym by brakowało w te dni „kreplików” – pączków z powidłami czy marmoladą. W tzw. „lepszych domach” raczono się też chrustem i faworkami, podobnie jak w tłusty czwartek. Śledź, uważały zajadło wybitne postne, w ostatki nie był spożywany, a urządzenie, głównie przez młodzież, tzw. „śledziówek”, zapoczątkowane u nas dopiero na przełomie lat 50. i 60. ubiegłego stulecia.

Szymik dodaje, że w tym okresie urządzano liczne i huczne zabawy oraz bale ostatkowe, często maskowe. – Niejako przywilej w urzędzaniu zabawy czy balu na ostatki miały kobiety, różne ich związki, stowarzyszenia czy kluby. Popularnie określano je też babskimi balami. Na takich zabawach nigdy nie ogłaszano białych walców, a kobiety bez żenady i skrepowania przez cały czas trwania takiego balu zapraszały mężczyzn tak do tańca, jak do bufetu na wódkę – pisze Szymik.

Etnograf wspomina, że ostatki kojarzą się też z tzw. „pochowanymi basy”, które zawsze odbywało się o północy. – Wszyscy wówczas udawali płacz, lament i zawodzenie po zmarłym międzypustie, którego symbolem jest właściwie baseta. Dokładnie o północy cały „kondukt pogrzebowy” opuszczał salę balową, a muzykanci przestawali grać. Kończył się międzypust, a rozpoczęła 40-dniowy Wielki Post – dodaje Szymik.

Opr. (kor)

Nasze balowani!

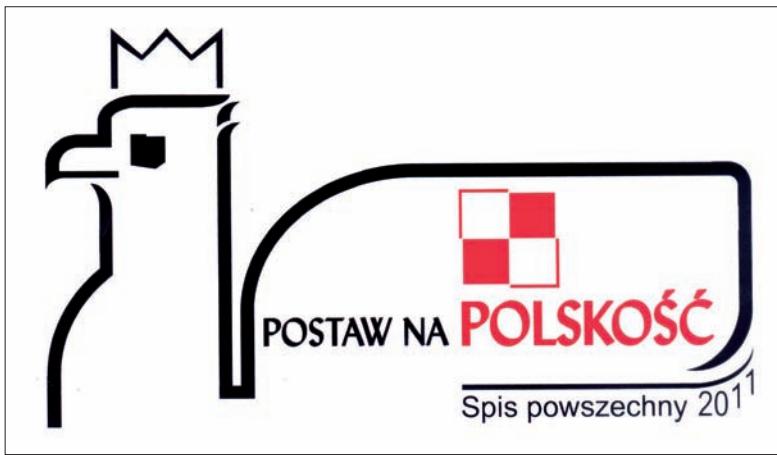
Ludzeczkowie Złoci, Trzóch Króli mówią za sobów, a od tego dnia do Strzody Popielcowej nasi przodkowie organizowali bale, zabawy, zabijaczki, schodzili się, cieszyli, jedli, pili, tańcili, śpiywali, aż się smreki w Beskidach ogibały. W poście sie nie tańcowało, nie hokało, nie wydziwiało, bo to był grzych. Każdy starszy śląski człowiek Wówczas to powiód, a ci wiedzieli, co je dobrze, a co złe. Gdzie tego nie

dodzierżwoł, pokazowali na niego palcami i nazywali nieznabogim. Czasy się zmieniły, ludziska się dzisiaj bawią post, nie-post, ale my jyny przepominamy, że balowo sezona je w mięsopustie, a w tym czasie je miejsce na balowani, kiere je naszom wielkomu polskom tradycyjom. Bal to ni ma jakosi piyrszo lepszo szarpaczka, ale zabawa, kiero mo swój porzódek i swoje prawa. Mo w

sobie poloneza, kwiotka, kotyljony, szumny program, swoje jedzynia, tu też trzeba przjść pieknie ubiegły (a najlepiej w stroju ludowym), a ni w piyrszych lepszych lóntach. My to wszyszko wiemy i tymu ty nasze bale od Mostów po Bogumin són tak zocne. Són insze, majóm swojów kulture. Taki to je aji na Śląskim Balu, kiere mistrzowianie robiom już 46 roków dycki ze śląskim je-

i gibczocy ze Suchej, kierzi kaj jyny pojezdzi i wszydzi sie fest podobali. Bedom też wybory misiek (nej-szykowniejszych dzieciuch), bogato loteria i insze kumedyje, na kiere Was przepieknie zaproszomy. Kartki z miejscami se możecie kupić w Czeskim Cieszynie, w naszej polski ksyngarni na ulicy Čapka od 9-12 i 13-17, ale ni w sobote. Nie bedziecie lutować. **Śląski balownik**

Projekty nadesłane na konkurs na logo Spisu Powszechnego 2011

Projekt nr 1

Projekt nr 3

Projekt nr 6

Projekt nr 7

Projekt nr 8

Projekt nr 2

Projekt nr 4

Projekt nr 5

Projekt nr 9

LEGENDA

Redakcja „Głosu Ludu” oraz komisja konkursowa nie otwierały kopert z danymi autorów pozostałych uczestników konkursu na logo Spisu Powszechnego 2011. Dlatego prezentujemy godła, którymi opatrzyli swoje prace.

1. RYBAK

2. mysl

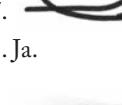
3. 4.

5. STAN

6.

7. Ja.

8.

9.

Na Leśnej wznowiono treningi

Treningi wznowili w tym tygodniu drugoligowi piłkarze Fotbal Trzyniec. Zespół trenerów Lubomíra Luhovégo i Patrika Krabca szlifuje formę do wiosennego sezonu pod Jaworowym, ale w planach nie brakuje też zgrupowania w słowackim kurorcie Bardejov. Trzyńczanie zaliczą również czesko-słowacki zimowy turniej Tipsport Cup, którego słowacka część startuje dziś w Žylinie. Podbeskidzki klub zmierzy się na pierwszy ogień z drugoligowym słowackim Liptowskim Mikulaszem. Mecz na sztucznej trawie w żylińskiej dzielnicy Stražov rozpoczyna się o godz. 11.00.

W kadrze Trzyńca brakuje już polskiego obrońcy Marcina Bednarka, z klubem pożegnali się też Tomáš Cihlář, Martin Doležal i Martin Maroši. Do konkurencyjnej Karwiny przeprowadził się z kolei litewski napastnik Tomas Radzinevicius. Do nowych twarzy należą Nigeryjczyk George Kukoya i Słowak Tomáš Mrázek z Nowych Zamków. Obaj powinni zaprezentować się już w dzisiejszym pojedynku z Liptowskim Mikulaszem, podobnie jak testowany z Pilzna obrońca Lukáš Nový. – Sobotni mecz w ramach turnieju Tipsport Cup będzie pierwszym poważnym sprawdzeniem formy w nowym roku – powiedział nam trener Trzyńca, Lubomír Lu-

hový. – Siły fizyczne sprawdzimy podczas tygodniowego zgrupowania w Bardejowie. Do słowackiego kurortu wyjeżdżamy zaraz po meczu w Žylinie – dodał słowacki szkoleniowiec przy sterze Trzyńca. Luhový doskonale orientuje się na słowackim podwórku piłkarskim, a więc wybór Bardejova jako bazy kondycyjnej nie był dziełem przypadku. Na zakończenie tygodniowego zgrupowania trzyńczanie zmierzą się w kolejnym meczu Tipsport Cup z mistrzem Słowacji i uczestnikiem Ligi Mistrzów, MŠK Žyliną. – Oprócz Žyliny zagramy w przyszłym tygodniu także z Košycami, na brak wrażeń piłkarze nie powinni narzekać – podkreślił

Luhový. W pojedynczych meczach sparingowych Trzyniec zmierzy się w lutym m.in. z Piastem Gliwice i Banikiem Ostrawa.

Za sprawdzian generalny przed startem wiosennego sezonu w drugiej lidze posłuży towarzyski mecz z piątoligowym IRP Czeski Cieszyn, zaplanowany na 26 lutego. Dla piłkarzy Czeskiego Cieszynto niewątpliwie duża nobilitacja, dla Trzyńca z kolei gwarancja, iż będzie to walka prowadzona z zasadami fair play. Nikt bowiem nie chce do rewanżowego sezonu przystępować z nogą w gipsie.

Fotbal Trzyniec na półmetku drugiej ligi plasuje się na ósmej pozycji. Lubomír Luhový przejął zespół w

końcówce jesiennego sezonu, trafiając do podbeskidzkiego klubu w roli menedżera sportowego i głównego szkoleniowca. Jak zapewnił Luhový, współpraca z młodym trenerem Patrikiem Krabcem od początku układała się nad wyraz udanie. Cel przed startem wiosennego sezonu? – Chcemy zaspakoić Trzyńcowi własny styl gry, taki, by przyciągnąć na stadion jak najwięcej kibiców – zdradził Luhový.

AKTUALNA KADRA FOTBAL TRZYNIEC

Bramkarze: Martin Lipčák, Václav Bruk

Obrońcy: Ondřej Buzek, Michael Hupka, Jaroslav Chlebek, Radek Kuděla, Petr Lisický, Daniel Rehák, Lukáš Nový

Pomocnicy: Ondřej Byrtus, Miroslav Ceplák, František Hanus, Petr Joukl, Pavel Malíř, Filip Przyczko, George Kukoya, Patrik Siegl, Samuel Füzik Napastnicy: Martin Surynek, Ebus Onuchukwu, Peter Štyvar, Tomáš Mrázek

Trenerzy: Lubomír Luhový, Patrik Krabec

HARMONOGRAM MECZÓW KONTROLNYCH

8. 1. Liptowski Mikulasz – Trzyniec (11.00, Tipsport Cup), 11. 1. Koszyce – Trzyniec (14.00), 15. 1. Žylin – Trzyniec (11.00, Tipsport Cup), 22. 1. Trenczyn – Trzyniec (13.30, Tipsport Cup), 26. 1. Trzyniec – Frydek-Mistek (11.00), 29. 1. Opava – Trzyniec (11.00), 5. 2. Dubnica – Trzyniec (11.00), 9. 2. Trzyniec – Piast Gliwice (12.00), 12. 2. Trzyniec – Banik Ostrawa (11.00), 16. 2. Trzyniec – Witkowice (15.00), 19. 2. Trzyniec – Dolny Kubin (11.00), 26. 2. Trzyniec – Czeski Cieszyn (10.15).

JANUSZ BITTMAR

Fot. PETR RUBÁLK

W kadrze Trzyńca brakuje już litewskiego napastnika Tomasza Radzineviciusa (drugi z prawej), który przeszedł do konkurencyjnej Karwiny. Drugi z byłych pierwszoligowców – Peter Štyvar (pierwszy z lewej) pozostaje pod Jaworowym.

To były magiczne grand derby

II LIGA HOKEA

Takiej widowni pozazdrościć mogą nawet kluby w ekstralidze. Przeszło pięć tysięcy widzów obejrzało szlagier 29. kolejki II ligi hokeja, która w tym sezonie oferuje kibicom wiele niezapomnianych wrażeń. – Poziom rozgrywek oceniam bardzo wysoko, sporo się dzieje nie tylko w czołowych rejonach tabeli – stwierdził David Moravec, napastnik HC Orłowa, który swoją bogatą karierę zamierza

zakończyć właśnie w tym zaolziańskim zespole. – Przegraliśmy po walce, zabrakło nam lepszej skuteczności pod bramką Hawierzowa – ocenił Moravec. Murem nie do przebicia był Lukáš Daneček. Hawierzowski golkiper grający na zasadach zmiennych startów tak w ekstraligowym Trzynicu, jak i Hawierzowie, był pierwszoligową postacią derbow.

Obie nasze drugoligowe drużyny

Lukáš Daneček był murem nie do przebicia.

Fot. hc-havířov

od początku sezonu grają w górnych strefach tabeli, gdzie króluje Szumperk. Hawierzowianie z drugiego miejsca tracą do lidera osiem punktów, trzecia w tabeli Orłowa punktów czternaście. Właśnie z prowadzącym Szumperkiem zmierzą się orłowianie w dzisiejszym meczu zaplanowanym na godz. 17.00 w orłowskiej hali.

HAWIERZÓW ORŁOWA

1:0

Tercie: 0:0, 0:0, 1:0. Bramka i asysta:

41. Sztefek (Stránský). Hawierzów: L. Daneček – Vydra, L. Zientek, Krisl, Machálek, Balčík, Jurčík, Jindřich, M. Zientek – Maruna, Najdek, Klimša, Stránský, Potočný, Sztefek, Pavlas, Říčka, J. Daneček, Brezani, Pechanec, Mach. Orłowa: Žídek – Tomis, Samiec, Grygar, Mikšan, Blatoň, Studený, Urbánek, Škatula, Holuša, Galgonek, Moravec, Galvas, Valchář, Štefanka, Ivan, Javín, Vnenk, Luka, Sznapka, Hegegy.

Lokaty: 1. Szumperk 68, 2. Hawierzów 60, 3. Orłowa 54. Dziś: Orłowa – Szumperk i Nowy Jiczyn – Hawierzów (17.00). (jb)

W SKRÓCIE

JUTRO HUTNICZE DERBY. W trzynieckiej Werk Arenie rozegrany zostanie jutro szlagier Tipsport Ekstraligi pomiędzy zespołami HC Stalownicy Trzyniec a HC Witkowice. W ostatniej wzajemnej konfrontacji ze zwycięstwa 3:2 cieszyli się hokeiści z Ostrawy. Niedzielny mecz w Trzyniecu rozpoczyna się o godz. 17.00 i wszyscy wskazują na to, że stadion wyprzedzony będzie do ostatniego miejsca.

* * *

CZESI Z PORTUGALIĄ DZIŚ W KARWINIE. Dziś w hali Banika Karwina rozegrany zostanie towarzyski mecz w piłce ręcznej pomiędzy reprezentacją RC „B” a drużyną narodową Portugalii. Pojedynek rozpoczyna się na karwińskim parkiecie już o godz. 9.50. W barwach RC pojawi się w meczu trójka szczypiornistów Banika Karwina – Petrovský, Pozárek i Vančo.

* * *

TURNIEJCZTERECHSKOCZNÍ: NAJLEPSZY MORGESTERN. Thomas Morgenstern zdobywał 59. Turniej Czterech Skoczní. W ostatnich zawodach cyklu, rozgrywanych na skoczni Paula Ausselaitnera, Austriak zajął co prawda drugą pozycję za Tomem Hilde, ale z ogromną przewagą w klasyfikacji generalnej wygrał cały TCS. Miejsca na podium w klasyfikacji generalnej nie utrzymał Adam Małysz, który w konkursie w Bischofshofen zajął dopiero 10. pozycję.

* * *

WALKA ADAMEK-KLICZKO WE WROCŁAWIU. Tomasz Adamek zmierzy się z Władimirem Kliczką we wrześniu na stadionie we Wrocławiu. Stawką pojedynku będą mistrzowskie pasy WBO i IBF. Trwają negocjacje dotyczące przeciwnika, z którym Adamek ma stać się do walki 16 kwietnia w Katowicach. Jednocześnie Ziggy Rozalski, menedżer Adama, prowadził intensywne negocjacje z obozem braci Kliczko. – Doszliśmy do porozumienia, bardzo jesteśmy zadowoleni z oferty, którą nam przedstawiono. We wrześniu stoczę walkę na stadionie we Wrocławiu z Władimiarem Kliczkiem. Bardzo się cieszę, bo właśnie spełnią się moje bokserskie marzenia – powiedział „Góral”.

* * *

ZNÓW PRZEGRALI Z TRENTEINIO. Siatkarze PGE Skry Bełchatów przegrali na wyjeździe 1:3 (23:25, 23:25, 25:21, 16:25) z Trentino BetClic w swoim piątym meczu w grupie D Ligi Mistrzów. Bełchatowianie przed średowym starciem mieli już zapewniony awans do kolejnej fazy rozgrywek LM. Był to już trzeci w tym sezonie mecz PGE Skry z Trentino. W listopadzie w pierwszym spotkaniu w Lidze Mistrzów bełchatowianie wygrali w Łodzi 3:0. Włoska ekipa zrewanżowała się pod koniec grudnia, gdy w katarskiej Dausze pokonała mistrzów Polski 3:1 w finale klubowych mistrzostw świata. Takim samym rezultatem zakończył się średowy mecz.

* * *

GORTAT NA TARCZY. Marcin Gortat zdobył 12 punktów, ale jego zespół Phoenix Suns przegrał we własnej hali z Los Angeles Lakers 95:99. Jedyny polski koszykarz w NBA po raz pierwszy rozpoczął spotkanie w pierwszej piątce „Słońca”, a na parkiecie przebywał aż 35 minut. Łodzianin przeszedł do Suns z Orlando Magic tuż przed Bożym Narodzeniem. W nowym zespole rozegrał już siedem meczów. (jb)

SOBOTA 8 stycznia

TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) **6.35** Moi przyjaciele - Tygrys i Kubuś **7.00** Czarnodzieje z Waverly Place **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.15** Ziarno **8.35** Domisiowe bajki **8.40** Program ochrony księżeńczek **10.15** Stawka większa niż życie **11.15** Wyposażona zima **11.25** Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) **12.15** Okazja **13.00** Wiadomości **13.10** Komisarz Rex (s.) **14.10** Córka Russellów (s.) **15.50** Puchar Świata w Harrachovie **16.50** Teleexpress **17.05** Puchar Świata w Harrachovie **17.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Smerfy **19.30** Wiadomości **20.00** Rajd Dakar **20.15** Gala Mistrzów Sportu **22.15** Atak na posterunek 13 (film kopr.) **0.15** Mroczne miasto (film USA) **2.0** Samuraj zmierzchu.

TVP 2

6.10 Dla przyszłości **6.45** Człowiek wśród ludzi **7.15** Flinstonowie **7.50** Czarna strzała **8.55** M jak miłość (s.) **9.50** Barwy szczęścia (s.) **10.50** Licencja na wychowanie (s.) **11.55** Wojciech Cejrowski boso przez świat **12.25** Smaki czasu z Karolem Okrasą **12.55** Hrabia Monte Christo **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** U fryzjera (s.) **15.10** Słowo na niedzielę **15.15** Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme **16.55** Prawie jak żywe (film bryt.) **18.00** Panorama **19.00** Sylwester z Dwójką 2010 **20.05** XII Mazurska Noc Kabaretowa - Mrągowo 2010 **22.05** Mechanik - Czas zemsty (film kopr.) **23.45** Krwawy ring (film USA) **1.15** Turbulencja II - strach przed lataniem.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.13** Przegląd prasy **6.25** Eurosiedzi **6.49** Info poranek **7.45** Serial obyczajowy **8.20** Narciarski weekend **8.45** Serial animowany **9.13** Infonuta **9.43** Przegląd prasy **10.18** Info poranek **11.01** Reportaż TVP Info **12.00** Eurosiedzi **13.00** Telenowyny **14.02** Raport z Polski ekstra **15.00** Było, nie minęło **16.00** Studio Wschód **17.00** Sekrety sukcesu **18.00** Program rozrywkowy **18.30** Aktualności **19.25** Warmia i Mazury na zimę **20.00** Newsroom **21.00** Telekurier extra **23.20** Rajd Dakar 2011 **23.50** Obrazowanie, czyli rewolucja w medycynie **0.44** Studio Wschód.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Kudły i Scooby Doo na tropie **8.15** Magiczne pałeczki (film kopr.) **10.15** Ewa gotuje **10.45** Szpilki na Giewontie (s.) **11.45** Hotel 52 (s.) **12.45** Jej Szerokość Afrodyta (komedia USA) **13.45** Dom nie do poznania **14.45** Się kręci **15.45** Bardzo dłużna podróż poślubna (komedia USA) **17.45** Światowe rekordy Guinnessa **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Ludzie Chudego (s.) **22.00** Biali nie potrafią skakać (film USA) **0.35** Rytuał (film USA).

TVC 1

6.10 Babar **6.35** Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) **7.00** Tajemnice antycznego Rzymu **7.30** Mądronos **7.45** Podróż w kosmos **7.55** Svein i szczur (film duń.) **9.05** Wiadomości dla dzieci **9.25** Labirynt **9.55** Człowiek ze Wschodu (film wł.) **12.00** Tydzień w regionach **12.30** Auto Moto Revue **13.00** Pogotowie kulinarne **13.30** Pocałunek poproszę (film fr.) **15.10** Przyjaciółki (s.) **16.10** Zawodowcy (s.) **17.00** Chłopaki w akcji (mag.) **17.30** Taksówka **17.55** Talkshow Jana Krausa **18.45** Wieczorynka **19.00** Wiadomości **20.00** Bawimy się z imitatorami **21.00** Wszystko zostaje w rodzinie (film br.) **22.45** Chaos (film USA-kan.) **0.35** Californication (s.) **1.05** 13. komnata Dany Zátopkovej.

TVC 2

6.05 Ostatnia walka Goringa (dok.) **7.00** Most nad Złotymi Wrotami (dok.) **8.00** Kultura.cz (mag.) **8.30** Panorama **9.10** Magazyn chrześcijański **9.40** Źegnaj, Słońce (dok.) **10.35** Gam'e Page (mag.) **11.05** Meduza **11.35** Sabotaż (mag.) **12.05** Filmkompass (mag.) **12.35** Muzykowna wiadomość **13.10** Dziennik lektur **13.25** Świat książek **13.55** Cudowna planeta: Ocean (cykl dok.) **14.50** Życie na wybrzeżu **15.40** Hołubiony intruz (dok.) **16.10** Historie domów **16.40** Poszukiwania sztuki **17.00** Zawirowania serca (film fr.) **18.45** O języku czeskim **19.00** Terra musica (mag.) **19.30** Kultura.cz **20.00** Smetana Gala (retransmisja koncertu) **21.30** Piękne miasta **21.55** Nagroda Jindřicha Chalupeckiego **22.50** Szczęśliwa mila (film austral.) **0.35** Na pływalni z Petrem Novotnym **1.00** Fenomen Carpenters.

NOVA

6.40 Roary: wyścigowy samochodzik (s. anim.) **7.05** 3-2-1 pingwiny! (s. anim.) **7.30** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.55** Królowa Śniegu (bajka) **9.35** Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) **10.05** Dwaj zgryźliwi tetrycy (film USA) **12.05** Dzwono do TV Nova **12.30** Wczoraj była niedziela (film czes.) **14.10** Wiosła w dłoń (film USA) **16.00** Kosmiczni kowboje (film USA) **18.25** Przypisy (mag.) **19.30** Wiadomości **20.00** Mr & Mrs Smith (film USA) **22.10** Węże w samolocie (film USA) **0.00** Apokalipsa androidów (film USA-kan.) **2.25** Dzwono do TV Nova.

PRIMA

6.00 Wiadomości **6.30** Wiadomości kryminalne **6.45** VIP wiadomości **7.05** Magazyn kulinarny **7.35** Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) **8.00** M.A.S.H. (s.) **9.00** Salon samochodowy **10.00** Jeden z miliona (dok.) **10.55** M.A.S.H. (s.) **11.50** Świry (s.) **12.40** Gdyby Słońce było Bogiem (film USA) **14.20** Dennis rozbiorak (film USA) **16.10** Julie Lescaut (s.) **18.00** Jak zbudować marzenie **18.55** Wiadomości **20.00** Przyjęty (film USA) **21.55** Nagła śmierć (film USA) **0.00** Figiel (film USA).

NIEDZIELA 9 stycznia

TVP 1

6.00 Dla przyszłości **6.30** Dziesięcioro przykazan - opowieści dla dzieci **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Smerfy **9.00** Awantura o Basię **10.20** Doręczyciel (s.) **11.10** Gwiezdny karnawał Jedynki **11.40** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.40** Wiadomości **12.55** Komisarz Rex (s.) **13.50** Puchar Świata w Harrachovie **15.55** Gala Mistrzów Sportu **16.15** Historia Chopina **16.50** Rajd Dakar **17.00** Teleexpress **17.20** Kronika Pucharu Świata **17.30** Ojciec Mateusz (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Chip i Dale **19.30** Wiadomości **20.20** Blondynka (s.) **21.20** Wróć do mnie (film USA) **23.25** Historia Wendella Bakera (film USA) **1.10** Wielcy wodzowie.

TVP 2

6.25 Natura się o(d)płaca **6.55** M jak miłość (s.) **7.50** Barwy szczęścia (s.) **9.00** XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **9.40** Czarnodzieje (komedia USA) **11.35** XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **12.15** Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme **13.40** XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **14.05** Familiada (teleturniej) **14.35** Panorama **14.45** XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **16.15** Na dobre i na złe (s.)

17.15 XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **18.00** Panorama **18.40** Tak to leciało! **19.45** XIX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **20.25** Turbulencja II - strach przed lataniem **0.15** Kocham kino **0.45** Od słowa do słowa.

TV KATOWICE

7.00 Za kulismi PRL **7.45** To brzmi... **8.20** Narciarski weekend **8.45** Serial animowany **9.00** Podróże z barometrem **10.00** Gdzie diabeł nie może... (mag.) **11.00** Teleplotki **13.00** Medycyna niekonwencjonalna **13.15** Ekonomia z ludzką twarzą **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **15.00** Elementarz mam **15.15** Info jazda **16.00** Teleplotki **17.00** Londyńczycy **18.00** Magazyn chrześcijański **18.30** Aktualności **19.20** Śląski konkert życzeń **20.00** Listy gończe **20.52** Młodzież kontra **21.45** Aktualności **23.04** Sportowa niedziela **23.25** Rajd Dakar 2011 **0.01** Za kulismi PRL **0.30** Falender - opowieść intymna **1.25** Listy gończe.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Kudły i Scooby Doo na tropie **7.40** Kaczor Donald przedstawia **8.15** Scooby Doo, gdzie jesteś? **8.45** Guśmisi (s. anim.) **9.45** Kacze opowieści (s.) **10.45** Daleko jeszcze? (film kopr.) **12.45** Czarne perły (film USA) **14.45** Wychować Waylona **16.45** Rodzina zastępca plus **17.45** 7420 Milion od zaraz **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.00** Kości (s.) **23.00** Instynkt mordercy (film USA) **0.00** Paparazzi (film USA).

TVC 1

6.05 Jeża skórka **6.45** Trojaczki **7.15** Wszystkie poranki świata: Meksyk **7.30** Studio Kolega **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku (mag.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.00** Saturnin (s.) **11.40** Pr. rozrywkowy **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Słowo na niedzielę **13.05** Bajka na życzenie **14.10** Córka aptekarza (s.) **14.35** Nadzieja (film czes.) **16.05** Retro (mag.) **16.35** TVC Ekstra **17.00** Hobby naszych czasów **17.30** List od Ciebie **18.25** Etykieta **18.45** Wieczorynka **19.00** Wiadomości **20.00** Karuzela (film czes.) **21.15** 168 godzin (pr. publ.) **21.45** Niepodpisany guzik (film czes.) **23.20** TVC Ekstra **23.45** Małe rodzinne morderstwa (s.) **1.25** Wszystko-party.

TVC 2

6.05 Czy je chcecie? **6.10** Magazyn religijny **6.35** Dusza Europy **7.05** Kolorystyka życia (mag.) **8.00** Kultura.cz (mag.) **8.30** Panorama **9.10** Poszukiwanie czasu ultraconego **9.35** Żyjemy z wiążą **10.35** Skarby świata (cykl dok.) **10.50** Asyż (dok.) **11.05** Dołącz do nas **11.15** Nie poddawaj się **11.35** Chcę mniej? **11.50** Macie mnie! **12.10** Magazyn folklorystyczny **12.35** Nasza wieś **12.55** Królestwo dzikiej natury **13.25** Kamera w podróży **14.20** Mity i fakty historii: Poszukiwanie raju na ziemi **15.15** Gdzie mieszkały królewne **15.35** Świat sztuki **16.35** Jeta Li **16.25** Film o filmie „Dowód osobisty” **16.40** Magazyn religijny **17.10** Cztery z Nowego Jorku: Mniej znaczy więcej **17.40** Wiadomość od VI. Miśnika **18.00** Intolerancja **18.30** Teatr żyje! (mag.) **19.00** Ta nasza kapela **19.30** Kultura.cz **20.00** Piekło nazywane Alcatraz (dok.) **20.50** Na pływalni z Bjornem Borgiem **21.20** Dziewczęta z Saint-Cyr (film kopr.) **23.15** Repórterzy (s.) **0.15** Świat sztuki **1.45** JAG Jeta Li **1.05** Meduza

NOVA

6.15 Roary - samochodzik wyścigowy (s. anim.) **6.30** Spiderman (s. anim.) **6.55** Baby Looney Tunes (s. anim.) **7.20** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.40** Skippy (s.) **8.10** Dziedzic maski (film USA-niem.) **9.55** Spra- wa martwego mężczyzny (film czes.) **11.40** Fortuna - weekend czempionów 2011 **12.05** Podwójne wesele (film USA) **13.40** Ja, szpieg (film USA) **15.30** Chrzciny (film czes.) **17.00** Południowe wiadomości **17.40** Aniołki Charliego (film USA-niem.) **19.30** Wiadomości, **20.00** Klik: I robisz, co chcesz (film USA) **22.05** Odpryski **22.30** Desperado (film USA-meks.) **0.20** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **1.50** Pociąg śmierci (film USA).

zastępca plus **13.00** Niania (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Gotowe na wszystko **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30**

ŻYCZENIA

Dnia 7.1.2011 obchodzili swój piękny jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego nasi Kochani Rodzice

państwo LIDIA I FRANCISZEK KRÓLICKOWIE

Z tej okazji dużo zdrowia, samych radosnych dni, szczęścia i pomyślności na dalszej wspólnej drodze życia z całego serca życzą córka, zięć i wnuk.

RK-001

Dnia 7 stycznia obchodziła jubileusz urodzin

pani WŁADYSŁAWA WALUSZCZYK

z Rychwałdu. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i uśmiechu na twarzy do stu lat bez trosk życzą synowie Roman i Bogdan z rodzinami.

RK-252

WSPOMNIENIA

Co znaczy słowo umarł? Czym jest śmierć?

Podróżą bez biletu, którą każdy ma raz.

Śmierć to jest nieobecność w wielu miejscach naraz.

9 stycznia minie ósma bolesna rocznica śmierci naszej Nieodążałowej

HALINY KOWALCZYK

z Trzyńca. Dnia 4 lutego minie również siódma rocznica śmierci

HELENY KUBECZKA

z Orlowej. O chwilę wspomnień prosimy tych, którzy znali i szanowali Ich wielkie życzliwe serca. Najbliżsi.

GL-005

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Karate kid (8, 9, godz. 15.00); Poznaj naszą rodzinę (8-10, godz. 17.45); Red (8-10, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Młyn Habermanna (8, 9, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Źółwik Samny (8, 9, godz. 15.30, 17.30); Paranormal activity 2 (8, 9, godz. 20.00); Adwokat diabła (10, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Red (8, 9, godz. 17.00); Adwokat diabła (8, 9, godz. 19.00); **BYSTRZYCA:** Młyn Habermanna (8, godz. 18.00); **JABŁONKÓW:** The social network (9, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN – Piast:** Opowieści z Narnii (8-10, godz. 15.00, 17.15); Dla niej wszystko (8-10, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT 24, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

Teatr Cieszyński w styczniu

Starogrecki mit o miłości Orfeusza i Eurydyki zainspirował francuskiego dramatopisarza Jeana Anouilha do napisania sztuki pt. „Eurydika” o sensie ludzkiej egzystencji. To przedstawienie o miłości i zazdrości, które wyreżyserował znany czeski reżyser František Laurin, wystawi w styczniu Scena Czeska Teatru Cieszyńskiego. Premiera spektaklu odbędzie się w dzisiaj o godz. 17.30.

Z kolej trzecia scena TC, Teatr Lalek „Bajka”, szkuje premierę na piątek 14 stycznia. Tym razem zespół zaprosi nie tylko swoich małych widzów na przedstawienie pt. „Wilk, robal i koźlęta”. Autorem adaptacji popularnej bajki o naiwnych koźlętach i chcącym je pożreć wilku, jest A. Abbe. Jak poinformował nas kierownik artystyczny „Bajki”, Jakub Tomoszek, to pseudonim literacki Andrzeja Łabińca, który przez długie lata pracował w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej. – Natomast reżyserem spektaklu jest Marek Wit z Teatru Ateneum w Katowicach – uściślił Jakub Tomoszek.

Premiera „Bajki” odbędzie się w obecnej siedzibie zespołu, byłej Biały Galerii TC, o godz. 17.00. (kor)

Afisz zapraszający na styczniową premierę „Bajki”.

GłosLudu

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glasludu.cz • Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz • Witold Biernat, witold.biernat@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Základní centrum, Videňská 995/63, 639 63 Brno • Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz • Reklamacje – tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapo Pressegrosso, s.r.o. • Druk: Ringier Axel Springer Print CZ, a.s. Ostrava • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Dnia 3 stycznia minęła 9. rocznica śmierci mojej Drogiej Żony

śp. KRYSTYNY RYBICKIEJ

O chwilę wspomnień prosi mąż Witold.

GL-763

Upoznajmy się informujemy, że stypendia Fundacji „Semper Polonia” będą wypłacane w dniach 13-14. 1. 2011 w godz. 12.00-14.00 w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyńscie, Praska 3/14: do 20. 3. wystawa pt. „Szkołnictwo na Śląsku Cieszyńskim”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Robotnicza 14:** do 6. 3. wystawa pt. „Czeski teatr kukielkowy – historia i teraźniejszość”; wystawa pt. „Środkie płatnice na Śląsku Cieszyńskim”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka:** do 17. 4. wystawa pt. „Polacy na Zaolziu”; stała ekspozycja „Střípky z dějin Karpine”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** do 20. 2. wystawa pt. „Wózki dziecięce”; stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 27. 2. wystawa pt. „Z życia owadów”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

GALERIA ZAMKOWA „Chagall” Karwina, Rynek Masaryka: do 14. 2. wystawa „Josef Václav”. Czynna: po-pt: 10-17, so: 9-14.

CO ZA OLŻĄ

WIEŽA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

GALERIA BIELSKA: do 30. 1. wystawa pt. „Fotografia Dzikiej Przyrody 2010”. Czynna po-pt: 8-18, so: 10-18.

SALA WYSTAWOWA Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie, ul. Zamkowa 3, Cieszyn: do 6. 2. wystawa pt. „Pokazać, prowadzić, wyjaśniać”. Czynna codziennie w godz. 10-17.

▲ do 23. 1. wystawa pt. „Dizajn na zimę: Light my fire”. Czynna codziennie w godz. 10-17.

Dynamicznie rozwijająca się spółka regionalna prowadząca działalność w zakresie usług prawnych poszukuje kandydatów na stanowisko:

RECEPCJONISTA / ASYSTENTKA**Zakres pracy:**

- zapewnienie sprawnego funkcjonowania recepcji
- wykonywanie prac administracyjnych
- obsługa połączeń telefonicznych

Wymagane:

- wykształcenie średnie
- znajomość obsługi komputera
- aktywna znajomość języka polskiego
- podstawowa znajomość języka angielskiego
- dyspozycyjność
- samodzielność, lojalność, komunikatywność
- prawo jazdy kat. B

Zainteresowanych prosimy o przesłanie życiorysu na email: vyberove.rizeni2011@gmail.com, najpóźniej do 31.1.2011 roku.

GL-009

Slovaktual®

BEZPEČNOST

i3 by illbruck

Zelená úsporám

Slovaktual PASIV-OL s 3-sklem U = 0,6

Slovaktual PASIV-HL s 3-sklem U = 0,5

TŘINEC
1. máje 16
775 721 164, 775 221 164
slovaktualtrinec@seznam.cz
558 320 310

HAVÍŘOV
Těšínská 1A
Na Bludovickém kopci u kruhového objezdu
774 481 164, 774 491 164
slovaktualhavirov@seznam.cz
558 320 310

BEZPEČNÝ DOMOV PRO VÁS - BEZPEČNOSTNÍ KOVÁNÍ VE STANDARDU

NEDEJTE ZLODĚJI ŠANCE A PŘIJĎTE SE INFORMOVAT DO NAŠI PRODEJNY

A NĚCO NAVÍC: OBJEDNEJTE SI OKNA V LEDNU ZA NEJNÍŽÍ CENY A MY PROVEDEME MONTÁŽ V TERMÍNU KTERÝ SI URČÍTE

Poradnia pulmonologiczna
MUDr. TOMASZ SKWARŁO
Od 3.1.2011 prowadzi diagnostykę i leczenie chorób płuc u dorosłych pod adresem:
Havířská 1821/51b,
Karviná-Nové Město, 735 06
Godziny przyjęć w poradni:
Po: 7.00-11.30 12.00-14.00
Wt: 7.00-11.30 12.00-13.00
Śr: 7.00-11.30 12.00-14.00
Czw: 7.00-11.30 12.00-14.00
Pt: 7.00-12.00
Rejestracja do poradni może odbywać się osobiście, telefonicznie lub za pośrednictwem osób trzecich tel.: 596 315 000 kom.: 733 482 591 plicni.skwarlo@seznam.cz www.plicni-skwarlo.cz

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Na Twój telefon czeka
BEATA SCHÖNWALD,
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKON
docieplanie elewacji, podbitki (palubki), wymiana okien PCV przyjmujemy zlecenia na 2011 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien (zielona úsporám) kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874 Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyn, Puńcowska 93 www.swabud.cz

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Codziennie aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

Okna PVC Žaluzie Sítě Rolety Markýzy

SLD Trading

Vrata Vjezdové brány Zasklávání lodžií

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU!

Vzorková prodejna v Dolní Líštné (zastávka u Němce)

Pondělí-Pátek 8.00-15.00 Středa 8.00-17.00

Nabízíme:

Plastová okna – dodávka na klíč

Žaluzie ISO – na řetízek více než 8 typů

Dřevěné žaluzie – bambus, lípa 25 a 50 mm

Sítě – okenní – 8 odstínů, dveřní pevné a rolovací

Plátěné roletky – ve vodicích lištách i bez lišť

Markýzy – výsuvné, košové

Zasklávání lodžií – rámkový a bezrámkový systém

Rolety – venkovní s protipeelnou textilíí

Japonské posuvné stěny

Garážová vrata – rolovací, sekční

Vjezdové brány – nesené, křídlové

www.sldtrading.cz e-mail: info@sldtrading.cz

tel: 558 341 889, 731 413 658, 603 806 900

AKCE LEDEN
20 % SLEVA
ŽALUZIE A ROLETY

Masz problemy, zmartwienia? Potrzebujesz z kimś porozmawiać a nie chcesz korzystać z usług psychiatry czy psychologa?

OFERUJĘ KONSULTACJE I DORADZTWO

Wykorzystuję pierwiastki techniki arte-terapeutycznej. 100% anonimowość. vesela.zavora@gmail.com, +420 604 204 182

Jesteś na diecie bezglutenowej i oferta w sklepach Ci nie odpowiada?

BEZGLUTENOWE PIECZYWO NA ZAMÓWIENIE

Katalog na www.celiceli.com, zamówienia na pekarna@celiceli.com

NORA – NORMALNA RADOŚĆ. MAGDA VESELÁ. Komorní 6. Český Těšín

NAJLEPSZE CENY SAMOCHODÓW

SUZUKI

Ford

www.autokantor.cz
Třinec - Vendryně, tel: 558 350 475

Pygmalion

W-TO-MI-GRAJ Z PYGMALIONEM!
Konkurs językowy W-to-mi-graj z Pygmalionem pojawić się będzie co dwa tygodnie po angielsku. Na zwycięzów czekają w Pygmalionie ciekawe nagrody.

WINTER

Właściwie odpowiedzi prosimy przesyłać do 14 stycznia 2011 na e-mail: pygmalion@pygmalion.cz (prosimy podać swoje imię i nazwisko, adres oraz wiek)
Trzej wylosowani otrzymają ciekawe nagrody

Laureatami konkursu są: Daniel Branny, Trzyniec; Monika Czyż, Czeski Cieszyn; Jan Sikora, Karwina

Nagrody do odebrania w Pygmalionie. Laureatom serdecznie gratulujemy!
Pygmalion s. r. o. Smotanova 1912/5, 737 01 Czeski Cieszyn
tel.: +420 558 741 900 www.pygmalion.cz

Oferta specjalna - nowe kursy od 1 stycznia 2011 oraz przygotowanie do państwowych egzaminów dojrzałości!

PRO VAŠE DĚTI AŽ DO 18 LET SKVĚLÉ CENY

LETECKÝ ZÁJEZD SE VŠEMI POPLATKY JIŽ ZA 2.990 Kč

AUTOBUSOVÝ ZÁJEZD SE VŠEMI POPLATKY JIŽ ZA 390 Kč

CESTOVNÍ KANCELÁŘ

Marted
TRAVEL AGENCY

19.
SEZONA

CESTOVNÍ KANCELÁŘ MARTED s.r.o.

NÁMĚSTÍ SVOBODY 528

739 61 TŘINEC

TEL: 558 321 726

FAX: 558 325 074

e-mail: marted@marted.cz

<http://www.marted.cz>

PRODEJ Z NOVÉHO KATALOGU LÉTO 2011 ZAHÁJEN

Řecké ostrovy – letecky z Ostravy na 7, 10, 11 a 14 nocí

LESBOS - ZAKYNTHOS - LEFKADA - KOS - RHODOS - KRÉTA

Turecká riviéra – letecky z Ostravy na 10 a 11 nocí
SIDE – BELEK - KEMER, hotely 4* a 5* s all inclusive

Kypr – letecky z Ostravy na 7, 10 a 11 nocí

AYIA NAPA – PROTARAS, hotely 4* u nejhezčích pláží

Chorvatsko – Dalmácie – letecky z Ostravy na 7 nocí

Ostrov BRAČ – PODGORA – IGRANE - GRADAC

Chorvatsko, Dalmácie – autem a autobusem na 9 nocí

Ostrov BRAČ – MAKARSKA – PODGORA – GRADAC

Poznávací zájezdy – letecky i autobusem

OKRUH TURECKEM + POBYT NA OSTROVĚ KOS nebo RHODOS

ATÉNY, MYKONOS, SANTORINI, KRÉTA

OKRUH TURECKEM + POBYT NA TURECKÉ RIVIÉŘE

VELKÝ OKRUH TURECKEM

SEVERNÍ ITÁLIE, OKRUH NĚMECKEM, ŠVÝCARSKO

VAŠE VÝHODY ZA VČASNÝ NÁKUP:

- SLEVY ZA VČASNÝ NÁKUP NA LETECKÉ ZÁJEZDY Z OSTRAVY AŽ 16% nebo DĚTI AŽ DO 18 LET ZA KONEČNOU CENU 2.990 Kč*

- SLEVY ZA VČASNÝ NÁKUP NA AUTOBUSOVÉ ZÁJEZDY DO CHORVATSKA AŽ 8% nebo DĚTI AŽ DO 18 LET ZA KONEČNU CENU 390 Kč*

- TRANSFERY NA A Z LETIŠTĚ OSTRAVA – MOŠNOV ZDARMA

* nabídky jsou kapacitně omezeny a limitovány do vyprodání, doporučujeme včasnu rezervaci